

**SINIF ÖĞRETMENLERİNİN
MÜZİK DERSİ ÖĞRETİMİNE İLİŞKİN
BİLGİ DÜZEYLERİ, ÖZ YETERLİLİK
ALGILARI İLE TUTUMLARININ
BELİRLENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Çiğdem SAYLAM KIRCIOĞLU

2009

**T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI**

**SINIF ÖĞRETMENLERİNİN MÜZİK DERSİ ÖĞRETİMİNE İLİŞKİN BİLGİ
DÜZEYLERİ, ÖZ YETERLİLİK ALGILARI İLE TUTUMLARININ
BELİRLENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Bülent GÜVEN**

**Hazırlayan
Çiğdem SAYLAM KIRCIOĞLU**

Çanakkale - 2009

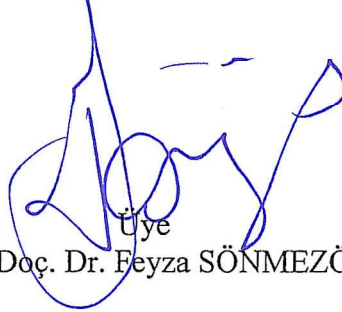
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne
**Çiğdem SAYLAM KIRCIOĞLU' na ait Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi
Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeyleri, Öz Yeterlilik Algıları İle Tutumlarının
Belirlenmesi** adlı
Çalışma, jürimiz tarafından İlköğretim Anabilim Dalında **YÜKSEK
LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Başkan
Yard. Doç. Dr. Bülent GÜVEN (Danışman)

Üye
Yard. Doç. Dr. Mustafa Aydın BAŞAR

Üye
Yard. Doç. Dr. Feyza SÖNMEZÖZ

ÖZET

Bu çalışma sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyleri, öz yeterlilik algıları ile tutumlarının belirlenmesi üzerine yapılmıştır. İlköğretim okullarında diğer alanların yanında müzik eğitimi, üzerinde önemle durulması gereken derslerden biridir. Çünkü müzik, çağdaş eğitim anlayışına en uygun olarak, insan zekâsını, kaslarını ve duygularını eğiten bir eğitim sahasıdır. Aynı zamanda, bütün eğitim alanlarında kullanılabilen bir eğitim aracıdır. Eğitim sürecinin temelinde ve yeni neslin yetişmesinde büyük pay sahibi olarak kabul edilen sınıf öğretmenleri, müzik eğitimini ilköğretim ilk basamağında ve daha sonraki basamaklarda müzik öğretmenin olmadığı durumlarda gerçekleştirmektedirler. Araştırma, müzik eğitiminin istenilen nitelik ve düzeyde uygulanabilmesi, ülkemizin çağdaş müzik sanatına uygun bir biçimde dünyadaki yerini alabilmesi ilkeleri çerçevesinde açısından önem taşımaktadır.

Araştırmada, bilgi testi, öz yeterlik ölçeği ve tutum ölçeği ilgili kurum ve kuruluşlardan gerekli izinler alındıktan sonra 2007–2008 eğitim öğretim yılında örneklem içerisindeki illerde görev yapmakta olan sınıf öğretmenlerine uygulanmıştır. Toplanan veriler bilgisayara aktarılmış ve istatistikî çözümler için SPSS programından yararlanılmıştır. Sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyleri, öz yeterlik algıları ile tutumları; hizmet içi eğitim alma durumları, görev yaptıkları iller, mesleki deneyim, cinsiyet, eğitim durumları gibi değişkenler açısından istatistiksel yolla analiz edilmiş, ulaşılan bulgular tablolaştırılarak yorumlanmıştır.

Araştırmada sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyleri, öz yeterlilik algıları ile tutumları belirlenen alt amaçlar göz önünde bulundurularak istatistiksel çözümler yapılmıştır. Sınıf öğretmenlerinin veri toplama aracındaki sorulara verdikleri yanıtların frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalamaları ($\bar{X}$) ve standart sapmaları (ss) hesaplanmıştır. Sınıf öğretmenlerinin cinsiyet, hizmet içi eğitim alma durum değişkenleri açısından Müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyleri, öz yeterlik algıları ve tutumları arasında anlamlı bir farklılık

olup olmadığını belirlemek amacıyla t testi yapılmıştır. Sınıf öğretmenlerinin mesleki hizmet süreleri, mezun oldukları eğitim basamağı, görev yaptıkları il değişkenleri açısından Müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyleri, özyeterlik algıları ve tutumları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi yapılmıştır.

Araştırmanın sonuçlarına göre; sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeylerinin cinsiyetlerine, meslekteki hizmet yılına, son mezun oldukları eğitim basamağına, hizmet içi eğitim alma durumlarına ve görev yaptıkları illere göre anlamlı farklılık göstermediği görülmüştür. Sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretiminde ki öz yeterlik algılarına ilişkin bulgular incelendiğinde de cinsiyet, mesleki hizmet süresi, en son mezun olunan eğitim basamağı özellikleri açısından anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür. Bununla birlikte öğretim sırasında müzik eğitimi alan ve almayan sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin özyeterlilik algılarının değiştiği sonucuna ulaşılmıştır. Son olarak sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin tutum ölçeğinden aldıkları puanlar incelendiğinde; cinsiyet, meslekteki hizmet yılı değişkenleri açısından anlamlı farklılık olmadığı, ancak mezun olunan eğitim basamağı açısından sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin tutumlarının farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzik, İlköğretimde Müzik, Sınıf Öğretmenliği, Öz yeterlilik Algısı, Tutum

ABSTRACT

This study is done for primary school teachers determine correlation between intruction of music, level of knowledge, self sufficient perception with attitude. In primary school music education is very important with other fields. Because music is very suitable in modern education understanding. Music is a field which is educated people intelligence muscles and emotions. At the same time music which is an education tool, can use all of the education fields. Primary school teachers are accepted owner of the big allowonce when basic of the education period and new generation grow up. First step of the primary school and other steps if music teachers can teach music course. Research which is important in directive frame music education quality and level of application in our country shaped in the world.

In research use knowledge test, self sufficient measuring and attitude measuring for sample of primary school teachers work in city. Accumulated data saved in computer and use SPSS for statistics solving. Primary school teachers instructions of music lesson, level of knowledge, self sufficient perception with attitude, in service training situation, work in city, occupational experience, sexuality, education analyze way of the statistics and finding information comments on table.

In research primary school teachers relation to music lesson instruction, level of knowledge, self sufficient perception with attitude apparently with basic goals are made statistics solving. Primary school teachers answer the questions for data collection tool frequency(f) percentage(%), arithmetic overage and standard deviation are calculated. Primary school teachers in sevice traning. Situation and sexuality can be meaningful diversity with level of knowledge for music course instruction, self sufficient perception and attitude are determined by t test. Occupational service period of primary school teachers, graduation step of education,

work in city interconnection with level of knowledge for music lesson instruction self sufficient perception and attitude constitute by analysis of sole direction variance.

Result of the research which seems clearly there is no differentiation between primary school teachers work in city, in service training, graduation of the last step education , occupational service period, sexuality and level of knowledge for music instruction. When primary school teachers music lesson instruction related to self sufficiency perception interpret with data sexuality, occupational service period, graduation of the last step education seem there are no meaningful diversity. In addition if primary school teachers took music course in period of instruction they can change self sufficient perception and attitude. This result related to music instruction. End of the research when interpret point of the attitude measuring connect with music lesson instruction explained by sexuality and occupational service period there is no diversity. But primary school teachers graduate from education step affect on music lesson instruction related to attitude show that different result.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER	v
TABLolar LİSTESİ	x
ÖNSÖZ	xiv

1. BÖLÜM:

Sayfa No

GİRİŞ

1.1. Müzik Eğitimi Ve Önemi	1
1.2. Türkiye’de Müzik Eğitiminin Tarihsel Gelişimi	3
1.3. İlköğretim Kurumlarında Müzik Öğretimi	5
1.3.1. İlköğretim Kurumlarında Müzik Öğretimi ve Amaçları.....	5
1.3.2. Programın Vizyonu.....	6
1.3.3. Programın Temel Yaklaşımı.....	7
1.3.4. Müzik Dersi Öğretim Programının Temel Yapısı.....	8
1.3.5. Müzik Dersinin Genel Amaçları.....	8
1.3.6. Temel Beceriler ve Değerler.....	9
1.3.7. Öğrenme Alanları.....	10
1.3.8. Müzik Dersi Kazanımları.....	12
1.3.9. Etkinlikler.....	13
1.3.10. Ölçme ve Değerlendirme.....	13
1.4. Sınıf Öğretmenleri Ve Müzik Eğitimi	15
1.5. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeyleri, Öz Yeterlik Algıları Ve Tutumları	17
1.6. İlgili Araştırmalar	19
1.7. Problem Cümlesi	21
1.8. Alt Problemler	21

1.9.	Tanımlar.....	22
1.10.	Sınırlılıklar.....	23

2. BÖLÜM:

YÖNTEM

2.1.	Araştırma Modeli.....	24
2.2.	Evren Ve Örneklem	24
2.3.	Veri Toplama Araçları.....	24
2.4.	Verilerin Toplanması	26
2.5.	Verilerin Analizi	26

3. BÖLÜM:

BULGULAR VE YORUM

3.1.	Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Hizmet İçi Eğitim Alma Durumlarına Ait Bulgular Ve Yorum	30
3.2.	Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerine Ait Bulgular Ve Yorumlar.....	31
3.3.	Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerinin Karşılaştırılması.....	32
3.3.1.	Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerinin Cinsiyet Özellikleri Açısından Karşılaştırılması.....	32
3.3.2.	Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerinin Mesleki Hizmet Süreleri Açısından Karşılaştırılması.....	33
3.3.3.	Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerinin Mezun Oldukları Eğitim Basamakları Açısından Karşılaştırılması.....	34

3.3.4. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerinin Görev Yaptıkları İl Özellikleri Açısından Karşılaştırılması.....	34
3.3.5. Sınıf Öğretmenlerinin İle Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerinin Müzik Eğitimi Alma Özellikleri Açısından Karşılaştırılması.....	35
3.4.Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenim Gördükleri Yıllardaki Eğitim Programlarında Müzik Eğitimi Alma Düzeylerine Ait Bulgular Ve Yorum.....	36
3.5.Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Öz yeterlilik Algılarına Ait Bulgular Ve Yorum.....	37
3.6.Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Öz yeterlilik Algılarının Karşılaştırılması.....	43
3.6.1. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Öz Yeterlilik Algılarının Cinsiyet Özellikleri Açısından Karşılaştırılması.....	43
3.6.2. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Öz Yeterlilik Algılarının Mesleki Hizmet Süreleri Açısından Karşılaştırılması.....	44
3.6.3. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Öz Yeterlilik Algılarının Mezun Oldukları Eğitim Basamakları Açısından Karşılaştırılması.....	44
3.6.4. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Öz Yeterlilik Algılarının Eğitimleri Sürecinde Müzik Eğitimi Alma Durumları Açısından Karşılaştırılması	45
3.6.5. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Derslerinde Şarkı Öğretirken Seslerini Kullanmalarına Gereksinim Duyma Düzeyleri.....	46
3.6.6. Sınıf Öğretmenlerinin Seslerini Müzikal Bir Biçimde Şarkı Söylemeye Yeterli Bulma Düzeyleri.....	47
3.6.7. Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenim Gördükleri Yıllarda Müzik Eğitimi Derslerinde Öğretmenlerinin Kullandıkları Çalgı Türleri.....	47

3.6.8. Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenim Gördükleri Yıllarda Eğitimini Alarak Kullandıkları Çalgı Türleri.....	48
3.6.9. Sınıf Öğretmenlerinin Almış Oldukları Eğitim Dışında Çalgı Eğitim Alma Düzeyleri.....	49
3.6.10. Sınıf Öğretmenlerinin Kullandıkları Müzik Öğretim Yöntemlerine Ait Bulgular.....	49
3.6.11. Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Beğeni Düzeylerini Geliştirmek Ve Müzik Dersinden Hoşlanmalarını Sağlamak Üzere Gerçekleştirdikleri Etkinliklere Ait Bulgular.....	50
3.6.12. Sınıf Öğretmenlerinin Ders Kitabı Dışında, Diğer Müzik Bir Müzik Kitabı, Dergisi, Şarkı-Türkü Dağarcığı Kitabı Kullanma Düzeylerine Ait Bulgular.....	51
3.7.Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Tutumlarına Ait Bulgular Ve Yorum.....	52
3.8.Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması.....	59
3.8.1. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Tutum Puanlarının Cinsiyet Özellikleri Açısından Karşılaştırılması.....	59
3.8.2. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Tutum Puanlarının Mesleki Hizmet Süreleri Açısından Karşılaştırılması.....	60
3.8.3. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Tutum Puanlarının Mezun Oldukları Eğitim Basamakları Açısından Karşılaştırılması.....	61
3.8.4. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Tutum Puanlarının Eğitimleri Sürecinde Müzik Eğitimi Alma Özellikleri Açısından Karşılaştırılması.....	62

4. BÖLÜM

SONUÇ ve ÖNERİLER

4.1.SONUÇLAR64

4.2.ÖNERİLER.....65

KAYNAKÇA67

EKLER74

TABLÖLER LİSTESİ

	Sayfa No
Tablo 1. Sınıf Öğretmenlerinin Genel Özellikleri.....	29
Tablo 2. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Hizmet İçi Eğitim Alma Durumları.....	30
Tablo 3. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeyleri.....	31
Tablo 4. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerinin Cinsiyet Özellikleri Açısından Sınama Sonuçları.....	32
Tablo 5. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerinin Mesleki Hizmet Süreleri Açısından Karşılaştırma Sonuçları.....	33
Tablo 6. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerinin Mezun Oldukları Eğitim Basamakları Açısından Karşılaştırma Sonuçları.....	34
Tablo 7. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerinin Görev Yaptıkları İl Açısından Karşılaştırma Sonuçları.....	35
Tablo 8. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerinin Müzik Eğitimi Alma Özellikleri Açısından Karşılaştırma Sonuçları.....	35
Tablo 9. Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenim Gördükleri Yıllardaki Eğitim Programlarında Müzik Eğitimi Alma Düzeyleri.....	36

Tablo 10.	Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Öz yeterlik Algıları.....	37
Tablo 11.	Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Öz yeterlik Algılarının Cinsiyet Özellikleri Açısından Sınama Sonuçları	43
Tablo 12.	Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Öz yeterlik Algılarının Mesleki Hizmet Süreleri Açısından Karşılaştırma Sonuçları.....	44
Tablo 13.	Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Öz yeterlik Algılarının Mezun Oldukları Eğitim Basamakları Açısından Karşılaştırma Sonuçları.....	45
Tablo 14.	Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Öz yeterlik Algılarının Müzik Eğitimi Alma Durumları Açısından Sınama Sonuçları.....	45
Tablo 15.	Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Derslerinde Şarkı Öğretirken Seslerini Kullanmalarına Gerekсинim Duyma Düzeylerine Ait Bulgular.....	46
Tablo 16.	Sınıf Öğretmenlerinin Seslerini Müzikal Bir Biçimde Şarkı Söylemeye Yeterli Bulma Düzeylerine Ait Bulgular.....	44
Tablo 17.	Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenim Gördükleri Yıllarda Müzik Eğitimi Derslerinde Öğretmenlerinin Kullandıkları Çalgı Türlerine Ait Bulgular.....	47
Tablo 18.	Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenim Gördükleri Yıllarda Eğitimini Alarak Kullandıkları Çalgı Türlerine Ait Bulgular.....	48

Tablo 19.	Sınıf Öğretmenlerinin Almış Oldukları Eğitim Dışında Çalgı Eğitim Alma Düzeylerine Ait Bulgular.....	49
Tablo 20.	Sınıf Öğretmenlerinin Kullandıkları Müzik Öğretim Yöntemlerine Ait Bulgular.....	50
Tablo 21.	Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Beğeni Düzeylerini Geliştirmek Ve Müzik Dersinden Hoşlanmalarını Sağlamak Üzere Gerçekleştirdikleri Etkinliklere Ait Bulgular.....	50
Tablo 22.	Sınıf Öğretmenlerinin Ders Kitabı Dışında, Diğer Müzik Bir Müzik Kitabı, Dergisi, Şarkı-Türkü Dağarcığı Kitabı Kullanma Düzeylerine Ait Bulgular.....	51
Tablo 23.	Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Tutumlarına Ait Bulgular.....	52
Tablo 24.	Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Tutum Puanlarının Cinsiyet Özellikleri Açısından Sınama Sonuçları.....	60
Tablo 25.	Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Tutum Puanlarının Mesleki Hizmet Süreleri Açısından Karşılaştırma Sonuçları.....	61
Tablo 26.	Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Tutum Puanlarının Mezun Oldukları Eğitim Basamakları Açısından Karşılaştırma Sonuçları.....	61

Tablo 27.	Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Tutum Puanlarının Müzik Eğitimi Alma Özellikleri Açısından Karşılaştırma Sonuçları.....	62
------------------	--	----

ÖNSÖZ

Müzik eğitimi sanat eğitiminin en önemli dallarından biridir. Bireye istendik olarak müziksel davranışlar kazandırma ya da müziksel davranışlarında değişiklikler oluşturma sürecidir.

"Müzik eğitimi yoluyla; bireyin davranışlarında oluşan değişimler toplumu, toplumdaki değişimler bireyi etkiler; birey ile doğal, toplumsal ve kültürel çevresi o arada sanatsal ve özellikle müziksel çevresi arasındaki iletişim ve etkileşimin daha düzenli, daha sağlıklı, daha etkili ve verimli olması beklenir (Uçan,1994). Günümüzün gelişmiş ve çağdaş toplumlarında sanat eğitimi yaşamın bir parçası kabul edilerek, özellikle ilköğretimde önemli bir yere oturtulmuştur. Sınıf öğretmenleri de bu konumda çocuğa ilk sanat eğitimi veren kişilerdir. Sınıf öğretmenlerinin düzenli bir planlama ile müzik dersinin gerektirdiği bilgi ve beceriler açısından hizmet edebilmeleri ve "İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı"nın, uygulanabilirlik, anlaşılabilirlik yönlerinden gözden geçirilerek müzik eğitimcilerinin, uzmanların ve görev başındaki öğretmenlerin görüşleri ve düşünceleriyle geliştirilmesi açısından bu araştırma önem taşımaktadır.

Araştırma sürecinde görüş ve eleştirileri ile beni yönlendiren danışmanım Yrd. Doç. Dr. Bülent GÜVEN'e, çalışmalarımda bana yardımcı olan değerli meslektaşlarım ve maddi-manevi destekleriyle yanımda olan aileme ve eşim Hüseyin Tansu KIRCIOĞLU'na teşekkürlerimi sunarım.

Çiğdem SAYLAM KIRCIOĞLU

Çanakkale, 2009

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

İnsan anne karnında ilk kez ses ve ritimle karşılaşır; doğduğu andan itibaren de sesli bir dünyaya alışmaya çalışır ve daha sonra sesler üretmeye başlar. Anlamalı ve bütünsel ses kümelerini oluşturan insanoğlu, toplumsallaşma sürecinde hem dil hem de müzik olarak bunu bir iletişim aracı haline getirmiştir.

Selanik (1996) 'e göre müzik “seslerle düşünme, sesler aracılığıyla yaşamı duyumsama ve geliştirme yolunda insan gerçeğinin bütün ilişkileri içinde, araştırılması ve aktarılması sanatı’ olarak tanımlanır. İnsan yaşamında müzik Sokrates’in de belirttiği gibi, bir güzellik, bir iyilik, bir eğitim aracıdır. İnsanı yumuşatır, geliştirir ve eğitir. Müzik, aynı zamanda insanın yaşamında vazgeçilmez bir olgu ve çocuğun doğal çevresinde etkileştiği önemli bir boyuttur.

1.1. Müzik Eğitimi ve Önemi

Müzik sanat dallarından biri olmakla birlikte, bireyin kendini ve becerilerini geliştirmesi için bir araçtır. Müzik eğitimi sürecinde öğrencilerin diğer konu ve derslerdeki başarısı da üzerinde durulması gereken önemli bir konudur. Müzik, öğrenciye diğer konularda da başarılı olmasına yardım etmekle kalmaz, ayrıca öğrencinin gelişimini de başka hiçbir konu alanının yapamayacağı kadar destekler (Özmenteş 2005).

Çağdaş eğitim anlayışında birey, bedensel, duyuşsal ve bilişsel yapılarıyla bir bütün olarak ele alınıp her alanda da dengeli bir şekilde eğitilmelidir (Uçan 1996). Öğretim etkinliklerinde olabildiğince çok sayıda duyu organına hitap edilmelidir. Bu bağlamda eğitimin bütün dallarında olduğu gibi müzik eğitiminde de amaç bireyi duyuşsal, bilişsel ve devinişsel açıdan geliştirmek ve onun davranışlarında bu yönde

istendik değişiklikler oluşturmaktır (şendurur ve Barış 2002). Uçan(1996), müzik eğitimini “Temel eğitimde bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma, bireyin müziksel davranışlarını kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak değiştirme, dönüştürme, geliştirme ve yetkinleştirme süreci olarak tanımlamaktadır. Uçan(1996)’a göre çocuuğun müziksel gelişimi çok yönlü bir bütünlük gösterir. Bu bütünlük ilköğretim çağına geldiğinde müziksel devinme, müziksel işitme, müziksel söyleme, müziksel çalma (kendi bedenini ve çevresindeki belirli nesneleri çalgı gibi kullanma ve onlarla müzik yapma) ve müziksel beğenme davranışlarıyla belirginleşen ve somutlaşan bir açılım içindedir. Bu gelişim ve açılım müziksel zekâ, müziksel yetenek ve müziksel edim-eylem boyutlarıyla birlikte iç içe yrr, gerçekteşir. Çocuuğun müziksel gelişimindeki çok yönlü bu bütünlük, öğretim kurumlarındaki uygulamaya kaynaklık eden öğretim programında da ifadesini bulmuştur.

Piaget’e göre bilişsel gelişim dönemlerinin somut işlemler dönemine denk gelen ilköğretim çağında birey, mantıksal düşünüşün temellerini atar. Algıya dayalı değişimlere rağmen niceliğin değişmeden kaldığı fikrini kavrar, parça bütün ilişkisi de aynı anda düşünme yeteneğinin gelişmesiyle paralel gelişim gösterir (Senemoğlu 2005). Müzik eğitimi de buna dönük olarak; kritik düşünme, problem çözümü ve bu amaçlara yönelik nasıl işbirlikçi çalışılması gerektiğini öğrenme gibi akademik ve kişisel becerilerin gelişmesini destekler. Sembollerin nasıl kullanılacağı, bilgiyi analiz etme, sentezleme ve değerlendirme gibi kavramaya yönelik beceriler müzik öğretiminde tam belirgin olmamakla birlikte çocuuğun bu yöndeki becerilerinin gelişimini güçlendirici yöndedir. Sayı sayma ve oranlar gibi soyut kavramlar müzik eğitiminin içeriğine uygulandığı zaman, somut ve net anlamlara ihtiyaç duyarlar. Müzik eğitimi sayesinde bu kavramlar arasındaki ilişki daha çabuk yapılabilir. Müzik eğitimi, fiziksel gelişim düzeylerine uygun olarak çocukta el ve göz koordinasyonu, ritim, sembollerini tanıma, dikkat ve insan zekâsının diğer normlarını geliştiren bir nitelik de taşır. Duyuşsal alanda ise sanatın bu önemli boyutunu yeterli derecede algılayarak davranışlarında olumlu değişiklikler yaratmaları sağlanır (şendurur ve Barış 2002). Bu nedenlerden dolayı ilköğretim çağı, çocukların müzik eğitimi

açısından ayrı bir önem taşımakta ve bu eğitim ve uzun bir zaman dilimini kapsamaktadır.

1.2. Türkiye’ de Müzik Öğretiminin Tarihsel Gelişimi

Türkiye’de en erken yaşlardaki örgün müzik eğitimi, ilköğretim kurumlarında verilmektedir. 1948 yılında başlayan ilkokullardaki müzik dersi, zaman içinde programlarında yapılan geliştirme çalışmalarıyla günümüze kadar devam etmiştir (Töreyin 1997).

Darülmualimin ve Darülmualimat’larla başlayan ilkokul öğretmeni yetiştirme süreci günümüzde yürürlükte olan Eğitim Fakülteleri İlköğretim Bölümleri Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dallarında uygulanmakta olan programlara pek çok program değişiklikleriyle günümüze kadar gelmiştir (Şaktanlı 2002). Cumhuriyetin ilk yıllarında öğretmen yetiştiren Darülmualimin ve Darülmualimatların 1924’teki beş yıllık eğitim süresince ders programları incelendiğinde, “Musiki” dersinin her yıl haftada bir saat olduğu görülür. Bu programda keman eğitiminin zorunlu tutulması, sınıf öğretmenliği programında müzik eğitiminin önemi açısından bir ilktir. Darülmualimin ve Darülmualimatların Köy Muallim Mekteplerine dönüşmesinden sonra öğretmen yetiştirmenin süresi üç yıl olarak belirlenmiş ve program değişikliğine gidilmiştir. Köy Muallim Mekteplerinin 1927’deki programı incelendiği zaman, “Musiki” dersinin üç yıllık süre içerisinde ilk iki yılının birer saat artırılarak iki saate çıkarıldığı, üçüncü yılda da yine bir saat olduğu görülür (Şaktanlı 2002). 1931–1932 yılları arasında ilköğretmen okulu programına göre “Musiki” dersleri beş yıl boyunca her yıl haftada iki saat olmak üzere düzenlenmiştir. Talim ve Terbiye Kurulunun 17.9.1932 tarih ve 167 numaralı kararına göre 1932 -1937 yılları arasında ilköğretmen okulu “Musiki” dersleri üç yıllık eğitim süresince, her yıl haftada birer saat olarak düzenlenmiştir. Yine Talim ve Terbiye Kurulunun 27.5.1937–26.9.1938 tarih ve 70–112 numaralı kararına göre 1937–1953 yılları arasında ilköğretmen okulu “Müzik” dersleri üç

yıllık eğitim süresince, her yıl haftada birer saat olarak düzenlenerek uygulanmıştır (Ataünal 1994).

1943–1947 yılları arasında Köy Enstitülerinde beş yıllık eğitim sürecinde “Müzik” dersi her yıl haftada iki saat olarak düzenlenmiştir. 1947–1953 yılları arasında ise “Müzik” dersi birinci ve ikinci yılda iki saat, üçüncü sınıfta bir saat, dördüncü ve beşinci sınıflarda tekrar iki saat olarak düzenlenmiştir (Ataünal 1994).

Yurtdışındaki müzik eğitimi ve öğretimi incelendiğinde ilköğretim çağının önemli olduğu ve müzik dersi zorunlu dersler arasında bulunduğu görülmektedir. Norveç’te 6 ile 16 yaş arasındaki çocuklar en az bir ya da iki saat müzik dersini almak durumundadırlar. Verilen müzik eğitimi çocukların geleneksel kültür ile bağ kurmaya, estetik yönünü geliştirmeye ve çocuğu araştırmaya, geliştirmeye yöneltmeyi amaçlamaktadır. Ayrıca Norveç’te ilköğretim çağındaki çocukların hazırladığı konser sayısı her dönemde gün içinde bir defa konserlerin verildiğini ve nüfusun yüzde19’ unun aktif olarak konsere katıldığını göstermektedir. Endonezya da müzik eğitimi daha çok mistik ve dine dayalı bir müzik anlayışına sahiptir. İlköğretim çağında müzik dersi zorunlu eğitiminin yüzde10’u kapsamakta yüzde15 ile matematik dersi birinci sırada yer almaktadır. Yunanistan’da ilköğretim çağında müzik eğitimi 1. sınıftan itibaren 10. sınıfa kadar zorunlu derstir. İsveç’te 1. ve 6. sınıflar arasında zorunlu ders kapsamındadır. Ayrıca Norveç’teki gibi yıl içerisindeki konser sayısı bakımından birbirlerine yakın bir sayıya sahiptirler (Bradley, Forrest, Watson and Blakeslee, 2004). Fransa’da ana-okullarında ifade ve beceri derslerine ağırlık verilerek, çocuğun ileride seçeceği mesleğin belirlenmesine temel olacak yönlendirmeler daha anaokullarından başlayarak planlanmıştır. İlkokullarda ise haftada on saatlik anadil Fransızca’ya karşı, altı saat müzik ve beş saat beden eğitimi dersi verilmektedir (6). İsveç, İngiltere, Japonya, Almanya, Romanya, Polonya, gibi ülkeler müzik eğitimi anaokullarında başlayarak sistemli bir şekilde yürüten ülkelerdendir. Günümüz modern hayatında beynin etkileşmesi ve çalışmasındaki rolü

ile "eğitimde müzik / müzikte eğitim" eğitim anlayışının vazgeçilmez bir ilkesi haline gelmiştir (Marc 2002).

1.3. İLKÖĞRETİM KURUMLARINDA MÜZİK ÖĞRETİMİ

Bu bölümde, ilköğretim kurumlarında halen okutulmakta olan öğretim programı tanıtılmıştır.

1.3.1 İlköğretim Kurumlarında Müzik Öğretimi ve Amaçları

İlköğretim kurumlarında müzik eğitimi, Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan genel bir müzik eğitimi programıyla yürütülür. Herkes için gerekli ve zorunlu olan bu eğitimle, bireylerin ortak bir müzik kültürüne sahip olmaları amaçlanır (Polat 2005).

2007- 2008 öğretim yılında uygulamaya konan Müzik Dersi Öğretim Programı; giriş, programın vizyonu, temel yaklaşım ve yapı, öğrenme-öğretme süreçleri, kazanımlar, yöntem ve teknikler, ölçme ve değerlendirme, sözlük ve kaynaklardan oluşmaktadır.

Programda, öğrenme-öğretme sürecine ilişkin etkinlik örneklerinin yanı sıra ölçme ve değerlendirme etkinliklerine de yer verilmiştir. Bu etkinliklerin uygulamalarda bire bir kullanımının yanı sıra, öğretmenler de programın yaklaşımına uygun olarak yeni etkinlikler geliştirmelidirler. Dolayısıyla mevcut etkinliklerle yetinilmemelidir.

Müzik Dersi Öğretim Programı hazırlanırken, öncelikle aşağıda yer alan temel hususlar göz önünde tutulmuştur (MEB 2007):

- Anayasa, yasa ve yönetmeliklerde ifadesini bulan Türk Milli Eğitimi'nin esasları,
- Atatürk ilke ve inkılâpları,
- Türk toplumsal yaşamına ilişkin beklentiler,

- Sanatın / müziğin insan eğitimi ve yaşamındaki yeri ve önemi,
- Kalkınma planlarıyla bireylere kazandırılmak istenen davranışlar,
- Kuramsal detaylı kaynak taramanın yanı sıra örneklem olarak seçilen sınıf ve branş öğretmenleriyle, akademisyenlere uygulanan anketlerden elde edilen bulgular,
- İlköğretim Genel Müdürlüğü Müzik Özel İhtisas Komisyonu’nca belirlenmiş, öğrencilerden beklenen müzikle ilgili beceriler,

Yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde program çalışmasında şu ilkeler göz önünde bulundurulmuştur:

- Müzik Dersi Öğretim Programı öğrenci merkezli olmalıdır.
- Öğrenci edilgen bir yapıda olmamalı, aksine dersin etkinlikler boyutuna aktif olarak katılabilmelidir.
- Öğrenilecek her beceri ve bilgi, mutlaka yaşam içerisinde kullanılabilir ve işlevsel olmalıdır.
- Programda yoğun olarak bilişsel kazanımların yer alması yerine, bireylerin yetenek ve yaratıcılıklarını geliştirilmesine önem verilmelidir.
- Öğrenilen her bilgi, mutlaka pratiğe dönüştürülebilir nitelikte olmalıdır.
- Müzik dersi ancak yaşanarak ve yaşatılarak işlenebilir. Dolayısıyla her derste olabildiğince, müziğin tüm boyutlarına yer verilmeye çalışılmalıdır.

1.3.2. Programın Vizyonu

Yeni İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı’nın vizyonu, öğrencilerin müziği etkinlikler aracılığıyla bizzat yaşayarak hayatlarının ayrılmaz bir parçası hâline getirmeleri ve müzik yoluyla;

- Kendisi ve çevresiyle barışık,
- Ulusal ve uluslararası kültürleri tanıyan,
- Vatan ve millet sevgisine sahip,
- Çevresindeki olaylara, değişim ve gelişimlere duyarlı,
- Güzel sanatların her türüne açık,
- Mutlu, kişilikli ve öz güveni olan bireyler olarak yetişmeleridir, şeklinde açıklamaktadır.

1.3.3. Programın Temel Yaklaşımı

Yapılandırmacı yaklaşım, öğrenciyi öğretimin merkezinde düşünen bir anlayışla temellendirilmektedir. Öğrencinin yeni bir bilgiyi, daha önceki beceri ve yaşantı süzgecinden geçirip yeniden yorumlaması ve kendi zihninde oluşturması süreci ile açıklamaktadır.

Yapılandırmacı kurama göre (MEB 2007)

- Her birey, öğrenme ortamına daha önce sahip olduğu ön bilgi ve inançlarla gelir.
- Öğrenme, toplumsal bir sürecin parçasıdır.
- Kalıcı izli esas öğrenme, etkinlikler aracılığıyla olur.
- Öğrenme pasif bir süreç değil, öğrencinin içerisinde bizzat yer aldığı, sürekli ve dinamik bir işlemdir.
- Kazanılan bilgi, her birey tarafından hem kişisel hem de sosyal anlamda yeniden yapılandırılır.

Yukarıda ifade edilen temel prensiplere uygun bir öğretim yapabilmek için, öğretmenin de kendi öğretim stratejisini oluşturmaya izin verilmelidir. Teknoloji; etkin, özgün, amaçlı ve ortaklaşa bir öğretim gerçekleştirebilmek için işe koşulmalıdır. Ayrıca, öğrencilere, bilgilerini sınama fırsatı verecek çeşitli öğrenme yaşantıları da sunulmalıdır.

Müzik eğitiminde yapılandırıcılık;

- Öğretmeye değil, öğrenmeye önem verir,
- Bireylerin farklılığını kabul eder,
- Öğrencilerin araştırıcılığını destekler,
- Öğrenme sürecinde daha önceki yaşantılara önem verir,
- Öğrenme de performans ve etkinliklere ağırlık verir,
- Öğrencinin nasıl öğrendiğini dikkate alır,
- Öğrencinin sosyal bir çevre içerisinde öğrenmesi anlayışına dayanır,
- Öğretimde gerçekçilik ve işlevselliği destekler,

- Öğrencilere bilgi oluşturma ve deneyimlerinden sonuç çıkarma fırsatını sağlar.

1.3.4. Müzik Dersi Öğretim Programının Temel Yapısı (1.- 8. Sınıflar)

Müzik Dersi Öğretim Programı'nın yapısı; genel amaçlar, temel beceriler, öğrenme alanları, kazanımlar, etkinlikler ve açıklamalardan oluşmaktadır.

1.3.5. Müzik Dersinin Genel Amaçları

Müzik öğretiminin amacı, Türk Millî Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olarak öğrencilerin (MEB 2007);

- Müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek,
- Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine olanak tanımak,
- Yaratıcılık ve yeteneğini müzik üretme yoluyla geliştirmek,
- Yerel, bölgesel, ulusal, uluslararası müzik kültürlerini tanımak,
- Kişilik ve özgüven gelişimlerine katkı sağlamak,
- Müzik yoluyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlamak,
- Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkileri geliştirmek,
- Bireysel ve toplu olarak, değişik türlerde şarkı dinleme, söyleme ve çalma etkinliklerine olanak sağlamak,
- Müziksel algı ve bilgilerini geliştirmek,
- Türkçe'yi doğru ve etkili kullanmalarını sağlamak,
- İstiklal Marşı başta olmak üzere millî marşlarımızı özüne uygun söylemelerini sağlamak,
- Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmek,
- Milli birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak,

- Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramak ve Atatürk ilke ve inkılâplarına gönülden bağlı bireyler olarak yetişmelerini sağlamak.

Yapılandırmacı yaklaşımla hazırlanan 2007 Müzik Öğretim Programı Milli Eğitimin Amaçlarını temel alarak müzik eğitiminin amaçlarını belirlemiştir.

1.3.6. Temel Beceriler ve Değerler

Müzik Dersi 1–8. Sınıflar Öğretim Programı içerdiği öğrenme alanları ve kazanımlarla öğrencilerde aşağıdaki temel becerilerin ve değerlerin gelişmesini sağlayacaktır. Bu programında ulaşılması beklenen temel beceriler ve değerler (MEB 2007);

Temel beceriler

- Sözlü müziklerde Türkçeyi etkili, güzel ve anlaşılır kullanma,
- Müziksel Yaratıcılık,
- Müziksel algı, bilgilenme, müziksel etkinlik ve kültürel boyutlarında eleştirel düşünme,
- Müzik aracılığıyla sosyal değerlere önem verme,
- Müziksel etkinliklerinde olabildiğince teknolojiden yararlanma,
- Müzik okuryazarlığı,

Değerler;

- Paylaşım,
- Hoşgörü,
- Sorumluluk, şeklinde sıralanmıştır.

1.3.7. Öğrenme Alanları

Öğrenme, bir deneyimin sonucunda davranışlarda meydana gelen sürdürülebilir ve kalıcı değişikliklerdir (KONU,2009) . Üç ana bölümden oluşur. Bunlar; bilişsel, duyuşsal ve devinişsel öğrenmelerdir (KONU 2009).

a) Bilişsel Alan:

Bu alanla ilgili değerlendirme daha çok öğrencilerin zihinsel yeteneklerinin ölçülmesine dayanır. Genellikle, öğrenciye verilen kavramı öğrenci tanır, hatırlar, karşılaştırma yapar, yorumlar ve onunla ilgili problem çözer. Bunun sonucuna göre öğrencinin bilişsel yetenekleri değerlendirilir (KONU 2009).

b) Duyuşsal Alan:

Öğretim programları zihinsel hedefler dışında da hedefler içermektedir. Bu hedeflerden bir bölümü öğrencilerin sınıf içi sosyal faaliyetleri ile ilgi, tutum ve bireylerin sahip olacakları değer yargılarıyla ilgilidir (KONU 2009).

c) Devinişsel Alan:

Öğretim programlarının hedefleri arasında öğrencilerde fen bilimleri laboratuvarlarında pratik becerilerin geliştirilmesi şeklinde bir ifade bulunmaktadır. Pratik maharetler, el ve göz becerileri, duyu organlarının koordineli kullanılması, laboratuvar araç ve gereçlerinin kullanılması gibi yetenekleri içerir(KONU 2009).

Müzik Dersi Öğretim Programı da işte bu öğrenme alanları dikkate alınarak hazırlanmıştır., “**Dinleme - Söyleme - Çalma**”, “**Müziksel Algı ve Bilgilenme**”, “**Müzik Kültürü** ” ve “**Müzikte Yaratıcılık**” adı altında dört temel öğrenme alanı üzerine oturtulmuştur. Bu öğrenme alanları, içerikleri bakımından birbirleriyle kenetli olup sadece gerekli hallerde yapay olarak ayrılabilirler (MEB 2007).

Programda, geleneksel öğretim anlayışının yanı sıra çağın gereği olan katılımcı ve aktif öğretme yöntemlerine de (Dalcroze, Orff, Kodaly, Suzuki vb.) yer verilmiştir. Özellikle 1. –3. sınıfların ve kısmen de geçiş dönemi olan 4.-5. sınıfların müzik dersi öğretiminde, “Oyun, Dans, Devinim” ekseninde ilgili çağdaş yöntemlerden yararlanılması, dersin işlenişinde ayrı bir önem taşımaktadır.

Program, öğrencileri 1.2.3.4.5.6.7.8 sınıf bütünlüğü içerisinde düşünmüştür. Nota öğretiminin genel müzik eğitiminde amaç değil araç olduğu ilkesinden hareketle, programda nota öğretimi 4. sınıftan başlatılmıştır. Kulaktan şarkı öğretim yöntemi ise 4. sınıfa kadar aktif olarak uygulanmaktadır ve yanı sıra nota öğretiminden sonra da düzeye uygun şarkı, türkü ve marşların öğretiminde de mutlaka kullanılmalıdır. Kısacası kulaktan şarkı öğretimi, öğrenilen teorik nota ses ve süreleri ile sınırlı kalmamalı, ilköğretim süreci boyunca nota öğretiminin yanında aktif olarak kullanılmalıdır. Çalgı öğretiminde de (ezgili, vurmali çalgılar ve blokflüt) kulaktan öğretilecek şarkıların notaları grafiklerle gösterilerek somutlaştırılmalıdır. Ayrıca, özellikle 7.–8. sınıflar düzeyinde erkek öğrencilerin ergenlik döneminde ses yapılarındaki değişim sebebiyle, şarkı söyleme etkinliğinden çok dinleme, çalgı çalma ve yaratıcılık eğitimlerine ağırlık verilmesi uygun görülmüştür (MEB 2007).

Sınıf bazında verilmiş olan sıralı kazanımlar ise, müzik eğitiminin diğer boyutlarıyla doğrudan kenetli olan ve özellikle “Dinleme – Söyleme – Çalma” ve “Müzikte Yaratıcılık” alanlarındaki kazanımlarla, öğretimin her aşamasında

olabildiğince ilişkilendirilmeye çalışılmıştır. Dolayısıyla dersin işlevselliği açısından her derste sadece bir kazanım verilmesi gibi bir zorunluluk yoktur. Kazanım sıraları kısmen serbest olup, bazı kazanımlar yıl içerisinde tekrarlı olarak yinelenip işlenebilmektedir. Aşamalı kazanımlarda ise mutlaka öncelik-sonralık sırasına uyulmalıdır. Öte yandan “Türkiye Cumhuriyeti’nin temeli kültürdür.” (M. K. Atatürk) özdeyişi ışığında, Atatürk ilke ve inkılâplarına bağlı, ulusal bilinci gelişmiş, ince sanat zevkine sahip bireyler yetiştirme anlayışı da her zaman ön planda tutulmalıdır. Ayrıca, Atatürkçülük kazanımları yıl içerisinde tekrarlı olarak (10 Kasım Atatürk’ü Anma Haftası, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenli ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk’ü Anma ve Gençlik Bayramı vb. özel gün ve haftalarla ilişkilendirilerek) işlenmelidir.

Müzik dersinde, temel yaşam becerilerin yanı sıra olumlu kişilik gelişim sürecine de dikkat edilmektedir. Öte yandan, bu ders ile diğer disiplinler arasında da ilişkiler kurularak müziğin yaşamın bir parçası olduğu gerçeği de her fırsatta gündeme getirilmeye çalışılmıştır (MEB 2007).

Programda yer alan kazanımlarla birlikte verilmesi öngörülen bilgi, beceri, tutum ve değerler de gözlenebilir niteliktedir. Ancak kazanımlara ulaşmada, öğrenme boyutunda yer alan etkinlikler sadece araç olarak görülmelidir. Programın asıl can alıcı noktası kazanımlardır. Sonraki bölümlerde ayrıntılı olarak ele alınmış olan ölçme - değerlendirme boyutu ise, farklı araçların kullanımına izin verecek niteliktedir.

1.3.8. Müzik Dersi Kazanımları

Kazanımlar, öğrenme - öğretme süreci içerisinde planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar aracılığı ile öğrencilerde görülmesi beklenen bilgi, beceri, tutum ve

değerlerdir (MEB 2007). Kazanımlar, programda öğrencilerin gelişim düzeyi ve işlenen konunun özelliğine göre, birinci sınıftan sekizinci sınıfa doğru sıralanmıştır.

1.3.9. Etkinlikler

Müzik Dersi Öğretim Programı'nda verilen etkinlikler sadece örnek niteliğindedir. Öğretmen, bu etkinlikleri aynen kullanabilir ya da etkinliklerde değişiklikler yapabilir. Etkinlikler, öğrenci merkezli ve öğrenme - öğretme sürecinde öğrencinin etkin rol almasını sağlayacak şekilde düzenlenmeli; çevresel özellikler ile öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları da gözönüne alınmalıdır.

1.3.10. Ölçme ve Değerlendirme

Farklı öğretim modellerinin kullanılması, öğrenci öğrenmelerinin ölçülmesinde ve değerlendirilmesinde farklı yöntem ve tekniklerin kullanılmasını gündeme getirmiştir. Artık öğrenciye sadece yazıya dayalı değil, otantik (authentic) olarak tanımlanan öğrencinin günlük hayatıyla ilişkili ödev ve görevler verilmektedir. Öğrencinin başarısının ölçülmesinde kullanılan ölçütler artık açık ve nettir. Ölçme yalnızca öğretimden sonra değil, öğretim sırasında da yapılmaktadır. Öğretim ve ölçme birbirini besleyen iki süreçtir (MEB 2007)

Yapılandırmacı yaklaşımda öğrencinin bilgiyi hatırlaması değil, uygulaması, analiz etmesi ve değerlendirmesi beklenmektedir ve öğrencinin öğrenirken ölçülmesi, ölçülürken de öğrenmesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda öğretim sonunda yapılan tamamlayıcı değerlendirmenin yanında, öğretim süresince yapılan ölçümlere dayanan şekillendirici değerlendirmeye ihtiyaç duyulmaktadır (MEB 2007).

Öğrencinin sahip olduğu tüm bilişsel, duyuşsal ve devinimsel beceriler onun kapasitesi olarak tanımlanabilir. Öğrencinin ölçülmek istenilen kapasitesi hakkında

doğru ve güvenilir bir karar verebilmek için farklı görevler içeren, farklı türde ve sürekli ölçümler yapılmalıdır.

Öğrencilere öğrenmeleri için nasıl farklı imkânlar sunuluyorsa, ne öğrendiklerini gösterebilmeleri için de farklı ölçme yöntemleri kullanılmalıdır. Öğrenciler sadece bilişsel, duyuşsal ve devinişsel hedeflere ulaşma düzeyleri açısından değil, yaşamdaki başarının da temeli olan becerileri (kendine güven, isteklendirme, çaba gösterme, sorumluluk sahibi olma, öncelik kullanma, sebat gösterme, başkalarını ve yaptığı işi önemseme, takım çalışması, sağduyulu olma ve problem çözme, vb) ile de değerlendirilmelidir. Portfolyo, gösteri, sunum, poster, proje vb. performans görevlerinin değerlendirilmesinde kullanılan dereceli puanlama anahtarları (rubric), kontrol listeleri, gözlem formları, öz değerlendirme ve akran değerlendirme formları öğrenim süreci boyunca öğrencilerin gelişen ilgileri, becerileri, yetenekleri, gereksinimleri, bedensel özellikleri, duygu ve düşüncelerinin daha iyi tanınmasına imkân sağlamaktadır. Bu da öğrenmedeki eksikliklerin hızlı bir şekilde tespit edilmesini ve giderilmesini kolaylaştırmaktadır.

Ölçme ve değerlendirme uygulamalardan mümkün olduğunca kısa bir süre sonra öğrenciye, kazanmış olduğu davranışların nicelik ve niteliğine ilişkin bilgi verilmelidir. Öğrenci, bu bilgiler çerçevesinde eksik olan öğrenmeleri tamamlama, yeterli olduğu öğrenmeleri geliştirme imkânına sahip olur ve kendini tanıyarak gelecekteki çalışmalarını planlayabilir.

Alternatif ölçme ve değerlendirme araçlarının yanı sıra geleneksel ölçme ve değerlendirme araçları (açık uçlu sorular, kısa yanıtlı maddeler, eşleştirme maddeleri, doğru/yanlış maddeleri vb.) da yeniden yapılandırılarak özellikle nota dayalı değerlendirmelerin yapılmasında kullanılmaktadırlar.

1.3. Sınıf Öğretmenleri ve Müzik Eğitimi

Programlarda öngörülen amaç ve kazanımlar doğrultusunda belirlenen temaların, konuların uygulanmasında birincil görev öğretmene düşmektedir. Öğretmen, eğitim sisteminin temel ögesidir; yeteneği, bilgisi, donanımı ve eğitim için sağlanan olanaklar ölçüsünde görevini yerine getirmeye çalışır. Öğretmenin “konu alanını çok iyi bilmesi, eğitim ve öğretimle ilgili bilgi, beceri ve tutumlarla donanık olması gerekir. Öğretmendeki eksiklikler, tutarsızlıklar eğitim ortamını olumsuz yönde etkileyebilir. Bunun sonucu olarak sistem entropiye kayabilir ” (Sönmez 1994). Başaran (1996)’ a göre de “Bir meslek adamının mesleğinde başarılı olup doyuma ulaşabilmesi için mesleğinin gereklerine inanması, mesleği için gerekenleri bilmesi ve uygulaması zorunludur. İnanma, bilme ve uygulama, öğretmenliğin duyuşsal, bilişsel ve devimsel boyutlarını oluşturur. Milli Eğitim Temel Kanunu öğretmenliği, “Devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleği” olarak tanımlamakta(23. madde), ve öğretmenlik mesleğine hazırlığın “genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon” ile sağlanacağını hükme bağlamaktadır(43. madde). İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programında, birinci devre(1.2.3.sınıflar) müzik derslerinin sınıf öğretmenleri, ikinci devre(4.,5.sınıflar) müzik derslerinin sınıf öğretmenleri veya müzik öğretmenleri, üçüncü devre(6.,7.,8. sınıflar) müzik derslerinin ise müzik öğretmenlerince verilmesi esas alınmıştır. Ancak bazı müzik eğitimcilerinin de önemle vurguladığı gibi müzik eğitimcisi yetiştirme alanında genellikle ortaöğretim ve ilköğretimin II. devresi (6.,7.,8.sınıflar) ön plana çıkmakta, ilköğretimin I. devre sınıfları ise dikkate alınmamaktadır. İlk ve orta dereceli okulların öğretmen gereksinmesi, halen yürürlükte olan Norm Kadro Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde belirlenmektedir. MEB Personel Genel Müdürlüğü’nün 18 /02/2000 tarih ve 2000/22 sayılı “Norm Kadro Uygulaması” Genelgesi uyarınca ilköğretim okullarına müzik dal öğretmeni atanabilmesi için bir okulda en az 9 şubenin (6.,7.ve 8. sınıflarda haftada birer saatten toplam en az 9 saatlik müzik dersinin) bulunması gereklidir. Müzik dal öğretmenlerinin norm kadrolarının belirlenmesinde ilk beş sınıf dikkate alınmamaktadır. Bu sınıfların müzik derslerine

sınıf öğretmenlerinin girmesi öngörülmüştür. Öte yandan ilköğretim kurumlarında müzik, resim, beden eğitimi ve iş eğitimi derslerini okutmak üzere hizmetiçi eğitim yoluyla yetiştirilen sınıf öğretmenlerin, sınıf öğretmeni norm kadrosu içinde değerlendirileceği, bu öğretmenlerin, ilköğretim kurumlarında öğretmeni sağlanamamış olan bu dersleri okutmak üzere görevlendirilebileceği, ancak, branş öğretmenlerinin yeterli olduğu durumda bu tür görevlendirmeler yapılamayacağı da kararlaştırılmıştır. Halen İlköğretimin okullarında (varsa) yalnız 6.,7. ve 8. sınıflarının müzik dersine dal öğretmeni girmekte; ilk beş sınıfın müzik dersi ise esas olarak sınıf öğretmenleri tarafından okutulmaktadır (Saydam 2003).

1900 Darülmualimin ve 1904 Rüştî Muallimat programlarına göre 1.,2.,3.sınıfların her birinde haftada birer saat **“Musiki”**;1915 Darülmualimini İptidaî Programına göre de 1.,2.,3.,4. sınıflarda haftada ikişer saat **“Musiki ve Gına”** derslerinin zorunlu olarak okutulacağı belirtilmektedir. 1924 tarihli İptidaî Darülmualimin ve İptidaî Darülmualimat programlarına göre bu kurumların 1. sınıfından 5. sınıf sonuna değin haftada birer saat **“Musiki”** dersi zorunludur. Bu kurumlarda ayrıca **“Keman”** dersi de zorunludur. Haftalık ders dağılım çizelgesinde yer almayan bu dersin Bakanlık tarafından olanak ve araç bulundukça tüm darülmualiminlerde yaygınlaştırılması hedeflenmiştir. 1931 Muallim Mektepleri Ders Tevzii’nde 1. sınıftan 5. sınıf sonuna değin haftada birer saat **“Musiki”** dersi öngörülmüştür. 1937 İlköğretmen Okullarının Mesleki Sınıflarının Haftalık Ders Cetvelinde de 1.2.3.sınıfların her birinde haftada birer saat **“Müzik”** dersi yer almaktadır. 1927-1928’den itibaren açılan Köy Muallim mekteplerinin 1. ve 2. sınıflarında haftada ikişer, 3. sınıfında haftada birer saat **“Musiki”** dersi vardır). 17.04.1940 tarih ve 3803 sayılı yasa ile açılan Köy enstitülerinde beş öğretim yılı boyunca haftada ikişer saat **“Müzik”** dersi okutulmuştur. Bu derslerde müzik eğitimi “çocuk ruhunun özelliklerine göre” bir bütün olarak kabul edilmiş; kuram, solfej, imla, şarkı eğitimi, çalgı eğitimi birlikte yürütülmüştür.

Köy enstitüleri 27.01.1954 tarihinde çıkarılan 6234 sayılı yasa ile kapatılmıştır(Öğretmen okulları ile birleştirilmiştir.). Bu arada müzik ağırlıklı sınıf öğretmeni yetiştirmek üzere ilköğretmen okulları içinde İstanbul'da ve Ankara'da açılan Müzik seminerleri, 1975'ten itibaren uygulamadan kaldırılmıştır. 1973'te çıkarılan 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile her kademedeki öğretmen adayının yüksek öğrenim görmesinin esas olduğu hükmü getirilmiştir. Bu dönemden sonra eski ilk öğretmen okullarının bir kısmı iki yıllık eğitim enstitülerine bazıları da dört yıllık öğretmen liselerine dönüştürülmüştür. İki yıllık Eğitim enstitülerinde 1. sınıfın 1. ve 2. yarıyıllarında ve 2. sınıfın ilk yarıyılında haftada ikişer saat müzik dersi yapılmıştır. 1982'den itibaren üniversitelere bağlanan bu kurumlar önce iki yıllık Eğitim Yüksek okullarına daha sonra Eğitim fakültelerine bağlı dört yıllık Sınıf Öğretmenliği bölümlerine dönüştürülmüştür. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 01.06.2000 gün ve 340 sayılı Kararına göre sınıf öğretmeni olarak atanabilmek için üniversitelerin Sınıf Öğretmenliği programını bitirmek gerekmektedir.

1.5. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeyleri, Öz Yeterlik Algıları ve Tutumları

Öz yeterlik algısı kavramı, son yıllarda çeşitli disiplinlerde yapılan araştırmalarda sıklıkla kullanılan kavramlardan biridir. Öz yeterlik algısı kavramı, bireylerin olası durumlarla başa çıkabilmek için gerekli olan eylemleri ne kadar iyi yapabileceklerine ilişkin bireysel yargılarıyla ilgilidir (Bandura 1982,akt: Akbulut 2006).

Öz yeterlik algısı, insanların düşünce biçimlerini ve duygusal tepkilerini de etkilemektedir. Yüksek düzeyde öz yeterliğe sahip bireyler, zorluk düzeyi yüksek olan çalışmalarla karşı karşıya kaldıklarında daha rahat ve verimli olabilirler. Düşük öz yeterlik inancına sahip kimseler ise yapacakları çalışmaların gerçekte olduğundan daha da zor olduğuna inanırlar. Bu tip bir düşünce; kaygıyı ve stresi artırırken; kişinin bir sorunu en iyi şekilde çözebilmesi için gereken bakış açısını daraltır. Bu

nedenle öz yeterlik inancı, bireylerin başarı düzeylerini çok güçlü bir şekilde etkilemektedir (Pajares, 2002, Akt.: Üredi, 2006).

Son yıllarda üzerinde önemle durulan bir diğer konu da tutumların belirlenmesidir. Tutum yaşantı ve deneyimler sonucu oluşan, ilgili olduğu bütün obje ve durumlara karşı bireyin davranışları üzerinde yönlendirici ya da dinamik bir etkileme gücüne sahip duygusal ve zihinsel hazırlık durumudur (Allport,1935, Akt.:Aydoğmuş,2006). Müzik öğretiminde karşılaşılan sorunların, öğrencilerde oluşan olumsuz tutumlardan kaynaklandığı düşünülmektedir.

İlköğretim okullarında diğer alanların yanında müzik eğitimi, üzerinde önemle durulması gereken öğretim programındaki temel unsurlardan biridir (Tenkoğlu 2005). Müzik, çağdaş eğitim anlayışına en uygun olarak, insan zekâsını, kaslarını ve duygularını eğiten bir eğitim sahasıdır. Aynı zamanda, bütün eğitim alanlarında kullanılabilen bir eğitim aracıdır (Küçüköncü 1999). Demirbatır ve Helvacı (2006) tarafından belirtildiği gibi eğitim sürecinin temelinde ve yeni neslin yetişmesinde büyük pay sahibi olarak kabul edilen sınıf öğretmenleri, müzik eğitimini ilköğretim ilk basamağında ve daha sonraki basamaklarda müzik öğretmenin olmadığı durumlarda gerçekleştirmektedirler. Müzik eğitiminin istenilen nitelik ve düzeyde uygulanabilmesi, ülkemizin çağdaş müzik sanatına uygun bir biçimde dünyadaki yerini alabilmesi (Küçüköncü, 1999) ilkeleri çerçevesinde sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyleri, öz yeterlik algıları ile tutumlarını belirlemek önemlidir. Ayrıca sınıf öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin öz yeterlik algılarının belirlenmesi, onların kendilerini daha iyi tanımlayabilmelerine, bilgi birikimlerini daha iyi kullanabilmelerine ve eksiklerini keşfedip kendi gelişimlerini sağlayabilmelerine olanak verecektir.

1.6.İlgili Araştırmalar

Türkiye'de erken yaşlardaki örgün müzik eğitimi, ilköğretim kurumlarında verilmektedir. İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programı'nın genel açıklamalar bölümünde de "... birinci devre derslerinin sınıf öğretmenleri, ikinci devre müzik derslerinin sınıf öğretmenleri veya müzik öğretmenleri, üçüncü devre müzik derslerinin ise müzik öğretmenlerince verilmesi esas alınmıştır" (MEB 1994) denmektedir. Bu ifadeden anlaşıldığı üzere ilköğretim kurumları müzik dersi programı ilkokul öğretmenlerini bir anlamda müzik branş öğretmeni olarak kabul etmektedir (Şaktanlı 2004). Literatür incelendiğinde, son yıllarda müzik eğitimi açısından önemli bir alan olan sınıf öğretmenliği mezunlarının müzik dersi öğretimine ilişkin niteliğini artırma amaçlı birçok araştırmanın gerçekleştirildiği görülmektedir.

(Bilgili 2004) araştırmasında; 1994 programında var olan genel amaçlara ulaşmada sınıf öğretmenlerinin zorlandıklarını ve lisans dönemindeki müzik eğitiminin yeterli olmadığı bulgusuna ulaşmıştır. Kaptan (2004) ise sınıf öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun müzik dersini öğretim programına göre işlemede, konuları anlamada, anlatmada ve öğretim programına ilişkin karşılaştığı sorunları çözmekte yetersiz kaldıklarını belirtmiştir. Yünlü, (2002) sınıf öğretmenlerinin öğretim programından yararlanmada ve müzik dersinin önemini, kapsamını, işlevini ve öğretme-öğrenme sürecini anlamada yetersiz olduklarını ortaya koymuştur. Şaktanlı (2003) , lisans son sınıf sınıf öğretmenliği öğrencilerinin müzik dersine ilişkin program öğeleri belirlemede sorunun olmadığı ancak uygulama ile bütünleşmediği sonucuna ulaşmıştır.

Demirbatır ve Helvacı (2006) yaptığı çalışmada, sınıf öğretmenliği anabilim dalı öğrencilerinin müzik derslerine ilişkin görüş ve beklentilerinin değerlendirilmesini yapmıştır. Müzik öğretim yöntemlerine daha çok yer ve önem verilmesi, müzik ders saatlerinin artırılması, sınıf mevcutlarının azaltılması,

dağarcık oluşturmaya daha çok yer verilmesi, farklı çalgıların öğretiminin yapılması, uygulamaya daha çok yer verilmesi ve ders dışında farklı müziksel etkinlikler yapılması sonucuna varılmıştır.

Saydam (2003) yaptığı araştırmada ilköğretimin I ve II devresinde görev alan sınıf öğretmenlerinin hizmet öncesinde ve hizmet içinde yetiştirilmesinde müzik dersi açısından ciddi eksiklikler ve sorunlar yaşandığı aktarılmıştır. Sınıf Öğretmeni yetiştiren kurumlar öğrencilerini mesleğin gerektirdiği sanat eğitiminin temel bilgi ve becerileriyle donatmadığı, müzik dersinin istisnalar dışında esas olarak yapılamadığı, öğrencilerin eksik yetişmekte olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Töreyin (1997) Türkiye'nin İlköğretim Kurumlarındaki "Müzik Eğitimsi" Sorunu adlı makalesinde Sınıf öğretmenliği bölümlerinin müzik dersi programları geliştirilerek, ilköğretim kurumları müzik dersi programına uygun hale getirilmesi. Ayrıca bu bölümlerin müzik ve müzik eğitimi dersleri ile yan alan müzik ders programları müzik eğitimi bölümleri ile ortak olarak hazırlanmalı ve temelde tüm sınıf öğretmenliği bölümlerinde ortak derslerle bütünlük sağlanması doğrultusunda önerilerde bulunmuştur.

Yukarıda, literatürde yer alan müzik eğitimi ve sınıf öğretmenliği ile ilişkili kimi araştırmalar tanıtılmıştır. Bu araştırmalarda sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin farklı sorunlar yaşadıkları ortaya çıkarılmıştır. Sınıf öğretmenlerinin müzik dersine yönelik bilgi düzeyleri, öz yeterlik algıları ile tutumlarının belirlenmesi alanında yapılacak araştırmada; sınıf öğretmenliği bölümlerinin müzik dersi programlarının geliştirilmesine, düzenli bir planlama ile müzik dersinin gerektirdiği bilgi ve becerilerin sağlanmasına yardım edeceği düşünülmektedir. Ayrıca ilköğretim okullarında çok önemli bir yeri olan sanat eğitimi dersleri işlevsel duruma getirilerek öğretmen adaylarının gerektiği biçimde donatılmaları ve ilköğretim müzik dersi program geliştirme çalışmaları açısından önem taşımaktadır.

Müzik dersi, çocuğun ilgi ve yeteneklerini geliştirme fırsatı bulabileceği temel derslerden biridir. Bu dersin ayrıca çocuğun kişilik gelişiminde, sınıfıyla ve arkadaşlarıyla uyumunda, demokratik haklarını; yurduna, ulusuna karşı görev ve sorumluluklarını kavramasında önemli bir işlevi vardır (Saydam, 2003). Türkiye’de erken yaşlardaki örgün müzik eğitimi, ilköğretim kurumlarında verilmektedir. İlköğretim basamağındaki müzik öğretmeni olmayan okullarda müzik dersleri sınıf öğretmenleri tarafından gerçekleştirilmektedir. İlk ve tek yetkin kişi olarak sınıf öğretmenlerinin önemi bu basamakta daha da artmaktadır. Sınıf öğretmenlerinin düzenli bir planlama ile müzik dersinin gerektirdiği bilgi ve beceriler açısından hizmet edebilmeleri ve “İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı”nın, uygulanabilirlik, anlaşılabilirlik yönlerinden gözden geçirilerek müzik eğitimcilerinin, uzmanların ve görev başındaki öğretmenlerin görüşleri ve düşünceleriyle geliştirilmesi açısından önem taşımaktadır.

1.7. Problem Cümlesi

Bu araştırmada Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeyleri, Öz Yeterlik Algıları ile Tutumları nasıl bir dağılım göstermektedir? Bu amaca bağlı olarak belirlenen alt problemler aşağıda sırayla belirtilmiştir.

1.8. Alt Problemler

1. Sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyleri;
 - a) Cinsiyetlerine
 - b) Meslekteki hizmet yılına
 - c) En son mezun oldukları eğitim basamağına
 - d) Müzik dersi ile ilgili hizmet içi eğitim alma durumlarına
 - e) Görev yaptıkları illere göre farklılık göstermekte midir?

2. Sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin öz yeterlik algıları;
 - a) Cinsiyetlerine
 - b) Meslekteki hizmet yılına
 - c) En son mezun oldukları eğitim basamağına
 - d) Müzik dersi ile ilgili hizmet içi eğitim alma durumlarına
 - e) Görev yaptıkları illere göre farklılık göstermekte midir?

3. Sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin tutum ölçeğinden aldıkları puanlar;
 - a) Cinsiyetlerine
 - b) Meslekteki hizmet yılına
 - c) En son mezun oldukları eğitim basamağına
 - d) Müzik dersi ile ilgili hizmet içi eğitim alma durumlarına
 - e) Görev yaptıkları illere göre farklılık göstermekte midir?

1.9. Tanımlar

Sınıf Öğretmeni: İlköğretimin ilk beş yılında, ilkokul döneminde görev yapan öğretmen (Senemoğlu 2006)

Bilgi Düzeyi: Bir yargılamada bulunabilmek için bilinmesi gereken öğelerin; bir kimsenin başka kimselere göre olan değer ve yücelik derecesi, seviyesi (TDK 2009)

Öz Yeterlilik Algısı: Kişinin kendisinden beklenen durumları yönetmesini sağlayacak yeteneklere olan inancı(Bandura 1982,akt: Akbulut 2006).

Tutum: Yaşantı ve deneyimler sonucu oluşan, ilgili olduğu bütün obje ve durumlara karşı bireyin davranışları üzerinde yönlendirici ya da dinamik bir etkileme gücüne sahip duygusal ve zihinsel hazırlık durumu (Allport,1935, Akt.:Aydoğmuş,2006).,

1.10. Sınırlılıklar

Bu araştırmada sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyleri, öz yeterlik algıları ile tutumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu nedenle, araştırmanın örnekleminde ilköğretim sınıf öğretmenleri yer almaktadır. Araştırmanın veri toplama aşaması Antalya, Aydın, Çanakkale, Edirne, Mardin, Ordu ve Sivas ili merkezinde yer alan okullarda gerçekleştirilmiştir. Örnekleme alınan okulların seçiminde oransız örnekleme kullanılmıştır. Böylece, araştırma sonuçları evreni geniş bir biçimde yansıtmaktadır.

Araştırma; örnekleme alınan sınıf öğretmenleri ile; Sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyleri, öz yeterlik algıları ve tutumları ve 2007–2008 eğitim öğretim yılı ile sınırlıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli:

Araştırma, betimsel yöntemde gerçekleştirilmiş olup, veriler tarama (survey) tekniği ile toplanmıştır.

2.2. Evren ve Örneklem:

Araştırmanın evrenini 2007- 2008 eğitim- öğretim yılında Antalya, Aydın, Çanakkale Edirne, Mardin, Ordu ve Sivas illerinde ilköğretim okullarında görev yapmakta olan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Evreni kapsayan iller Türkiye'nin farklı coğrafi bölgelerinde bulunan ve random yöntemi ile seçilmiştir. Araştırmanın, örneklemini Antalya, Aydın, Çanakkale, Edirne, Mardin, Ordu ve Sivas illerinde görev yapan sınıf öğretmenlerinden rasgele seçilmiş 164 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada sınıf öğretmenlerine, ilköğretim 1.-5. sınıflarda yürütmekte oldukları müzik dersine ilişkin Bilgili (2004) tarafından hazırlanan bilgi düzeyi belirleme testi, Kaptan (2004) tarafından geliştirilen ilköğretim sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin öz yeterliklerini belirleme ölçeği kendilerinden izin alınarak ve araştırmacılar tarafından geliştirilen müzik dersi öğretimine ilişkin tutumları belirleme ölçeği uygulanmıştır.

Bilgili (2004) tarafından geliştirilen bilgi ve beceri testi, Müzik I, Müzik II ve Müzik Öğretimi derslerini veren bu alanda deneyimli iki öğretim elemanının görüşü alınarak araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Bilgi testi örnekleme

uygulanmadan önce beş öğretmen adayı üzerinde pilot çalışma yapılmış, çalışma sonunda testte önemli bir hata veya anlaşmazlık durumuyla karşılaşılmamıştır. Bilgi ve beceri boyutundaki soruların dağılımı Bloom'un bilişsel alanı sınıflandıran (bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme basamakları) taksonomisi dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Kaptan (2004) tarafından geliştirilen öz yeterlik algısı ölçeği doğrudan ya da dolaylı ilgili olabilecek ve ulaşılabilen yazılı kaynaklar, dergiler, makaleler, müzik tarihi kitapları, tezler ve diğer kaynaklar taranarak araştırma içerisinde konu ile ilgili anket sorularına dönüştürülmüştür.

Araştırmacılar tarafından hazırlanan Müzik dersi öğretimine ilişkin tutum ölçeği, maddeleri belirleme aşamasında, tutum ölçeği geliştirme aşamaları ile ilgili literatür gözden geçirilmiş ve tutum konusunda gerçekleştirilmiş araştırmalar incelenmiştir.

Bunun yanı sıra, öğretmenlerin Müzik dersi öğretimine yönelik tutumlarıyla ilgili olarak hedef kitle olan sınıf öğretmenlerini temsil eden, yaklaşık 100 kişilik bir örneklem grubundan bilgi toplanmıştır. Edirne Enez Atatürk İlköğretim Okulu, Enez Cumhuriyet İlköğretim Okulu, Enez Hasköy İlköğretim Okulu, Keşan Kurtuluş İlköğretim Okulu, Keşan Yekta Baydar İlköğretim Okulu, Keşan Rasim Ergene İlköğretim Okulunda çalışan sınıf öğretmenlerinden Müzik dersi öğretimi ile ilgili duygu, düşünce ve davranışlarını anlatan bir kompozisyon yazmaları istenmiştir. Yazılan kompozisyonlarda belirtilmiş olan tutum öğeleri sistematik bir biçimde çözümlenerek tutum ifadelerinin yazılmasına temel oluşturacak ipuçları elde edilmiş; bu ipuçları doğrultusunda 35 denemelik tutum maddesi yazılmıştır.

Deneme ölçeğini hazırlama aşamasında, tutum ifadelerine ölçek biçimi verilmiştir. Bunun için 35 tutum ifadesi alt alta sıralanmış ve ifadelerin karşısına "Tamamen Katılıyorum, Katılıyorum, Kararsızım, Katılmıyorum, Hiç katılmıyorum"

biçiminde derecelendirilmiş bir ölçek konulmuştur. Ayrıca ölçeğin başına, ölçeğin amacı, ölçekteki madde sayısı, yanıtlama biçimi hakkında bilgi verilen bir yönerge yazılmıştır. Ölçekte olumlu ve olumsuz ifadeler yazılırken, yanıtlayıcıyı olumlu ya da olumsuz yanıtlamaya yönlendirici etki yapma olasılığını düşürmek için olumlu ve olumsuz ifadeler karışık olarak sıralanmıştır. Hazırlanan 35 madde, alanla ilgili uzmanların görüşüne sunularak anlatımda bir eksiklik ya da yanlış anlamaya yol açabilecek bir karmaşa olup olmadığı kontrol edilmiş ve bu kontrol sonucunda madde sayısı azaltılmış, yapılan değerlendirmeler sonucunda, 15 olumlu, 10 olumsuz ifade ile ölçek hazırlanmıştır.

Ölçeğin kapsam ve görünüş geçerliği uzman kişilere başvurularak sağlanmıştır.

2.4.Verilerin Toplanması

Bilgi testi, öz yeterlik ölçeği ve tutum ölçeği ilgili kurum ve kuruluşlardan gerekli izinler alındıktan sonra 2007–2008 eğitim öğretim yılında örneklem içerisindeki illerde görev yapmakta olan sınıf öğretmenlerine uygulanmıştır. Toplanan veriler bilgisayara aktarılmış ve istatistikî çözümler için SPSS programından yararlanılmıştır. Sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyleri, öz yeterlik algıları ile tutumları; hizmet içi eğitim alma durumları, görev yaptıkları iller, mesleki deneyim, cinsiyet, eğitim durumları gibi değişkenler açısından istatistiksel yolla analiz edilmiş, ulaşılan bulgular tablolaştırılarak yorumlanmıştır.

2.5. Verilerin Analizi:

Veri toplama araçlarının uygulama sürecinde, yedi farklı ilde görev yapan 210 sınıf öğretmenine ulaşılmış; 164 sınıf öğretmeninden sağlıklı biçimde geri dönüt alınmış ve değerlendirme yapılmıştır. Araştırmada SPSS paket programından

yararlanılmıştır. İlk olarak sınıf öğretmenlerinin veri toplama aracındaki sorulara verdikleri yanıtların frekans (f), yüzde (yüzde), aritmetik ortalamaları ($\bar{X}$) ve standart sapmaları (ss) hesaplanmıştır. Sınıf öğretmenlerinin cinsiyet, hizmet içi eğitim alma durum değişkenleri açısından Müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyleri, özyeterlilik algıları ve tutumları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla t testi yapılmıştır. Sınıf öğretmenlerinin mesleki hizmet süreleri, mezun oldukları eğitim basamağı, görev yaptıkları il değişkenleri açısından Müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyleri, özyeterlilik algıları ve tutumları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi yapılmıştır.

Verilerin çözümlenmesinde, sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeylerini belirlemek amacıyla uygulanan bilgi testinde yer alan sorulara , “Doğru” için 1, “Yanlış” için 0 puan verilmiştir. Yine sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin özyeterlilik algılarını belirlemek amacıyla uygulanan özyeterlilik algı ölçeğinde olumlu ifadeler de “Tamamen” için 5, “Büyük Ölçüde” için 4, “Kısmen” için 3, “Çok az” için 2 ve “Hiç” için 1 puan verilmiştir. Olumsuz ifadelerde ise “Tamamen” için 1, “Büyük Ölçüde” için 2, “Kısmen” için 3, “Çok az” için 4 ve “Hiç” için 5 puan verilmiştir. Verilerin yorumlanmasında ise olumlu ifadeler için 1.00-1.80’e kadar “Hiç” 1.81-2.60’a “Çok az”, 2.61-3.40’a kadar “Kısmen”, 3.41-4.20’e kadar “Büyük ölçüde”, 4.21-5.00’a kadar “Tamamen” aralıkları temel alınarak yorumlanmıştır. Olumsuz ifadelerde ise 1.00-1.80’e kadar “Tamamen” 1.81-2.60’a “Büyük ölçüde”, 2.61-3.40’a kadar “Kısmen”, 3.41-4.20’e kadar “Çok az”, 4.21-5.00’a kadar “Hiç” aralıkları temel alınarak yorumlanmıştır. Sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin tutumlarını belirlemek amacıyla uygulanan tutum ölçeğinde olumlu ifadeler de “Tamamen Katılıyorum” için 5, “Katılıyorum” için 4, “Kararsızım” için 3, “Katılmıyorum” için 2 ve “Hiç Katılmıyorum” için 1 puan verilmiştir. Olumsuz ifadelerde ise “Tamamen Katılıyorum” için 1, “Katılıyorum” için 2, “Kararsızım” için 3, “Katılmıyorum” için 4 ve “Hiç Katılmıyorum” için 5 puan verilmiştir. Verilerin yorumlanması sürecinde olumlu ifadeler için 1.00-1.80’e kadar “Hiç Katılmıyorum” 1.81-2.60’a

“Katılmıyorum”, 2.61-3.40’a kadar “Kararsızım”, 3.41-4.20’e kadar “Katılıyorum”, 4.21-5.00’a kadar “Tamamen Katılıyorum” aralıkları temel alınarak yorumlanmıştır. Olumsuz ifadelerde ise 1.00-1.80’e kadar “Tamamen Katılıyorum” 1.81-2.60’a “Katılıyorum”, 2.61-3.40’a kadar “Kararsızım”, 3.41-4.20’e kadar “Katılmıyorum”, 4.21-5.00’a kadar “Hiç Katılmıyorum” aralıkları temel alınarak yorumlanmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Araştırmada ilk olarak sınıf öğretmenlerinin genel özelliklerini belirten çeşitli değişkenlere ait frekans ve yüzdelik dağılımı verilmiştir. Katılımcıların genel özelliklerine ait bulgular Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Sınıf Öğretmenlerinin Genel özellikleri

Özellik	f	%
Cinsiyet		
Kadın	88	53,7
Erkek	76	46,3
TOPLAM	164	100
Mesleki Hizmet Süresi		
1-5 yıl	22	13,4
6-10 yıl	30	18,3
11-15 yıl	28	17,1
16-20 yıl	22	13,4
21 yıl ve üzeri	62	37,8
TOPLAM	164	100
Mezun Oldukları Eğitim Basamağı		
Eğitim Enstitüsü	21	12,8
AÖF Lisans Tamamlama	17	10,4
Eğitim Fakültesi 2+2 Lisans Tamamlama	12	7,3
Eğitim Fakültesi Dışı Lisans Programı	7	4,3
Eğitim Yüksekokulu	34	20,7
Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Dışı Lisans Programı	7	4,3
Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Programı	58	35,4
Diğer	8	4,9
TOPLAM	164	100
Görev Yaptıkları İl		
Çanakkale	27	16,5
Aydın	22	13,4
Edirne	53	32,3
Sivas	20	12,2
Ordu	21	12,8
Antalya	10	6,1
Mardin	11	6,7
TOPLAM	164	100

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin yüzde 53,7’si kadın öğretmenlerden, yüzde 46,3’ü ise erkek öğretmenlerden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin mesleki hizmet sürelerine ait frekans ve yüzde dağılımları incelendiğinde, yüzde 13,4’ünün 1-5 yıl arası kıdeme sahip olduğu, yüzde 18,3’ünün 6-10 yıl arası, yüzde 17,1’inin 11-15 yıl arası, yüzde 13,4’ünün 16-

20 yıl arası, yüzde 37.8'inin 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip oldukları görülmektedir. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin mezun oldukları eğitim basamakları incelendiğinde, yüzde 12.8'inin Eğitim Enstitüsü mezunu olduğu, yüzde 10.4'ünün AÖf Lisans Tamamlama mezunu, yüzde 7.3'ünün Eğitim Fakültesi 2+2 Lisans Tamamlama mezunu, yüzde 4.3'ünün Eğitim Fakültesi Dışındaki lisans programı, yüzde 20.7'sinin Eğitim yüksekokulu mezunu, yüzde 4,3'ünün Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Dışı lisans programı mezunu, yüzde 35.4'ünün Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği program mezunu olduğu, yüzde 4,9'unun ise Diğer fakültelerden mezun oldukları görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin görev yaptıkları illere ait dağılım incelendiğinde yüzde 16.5'inin Çanakkale, yüzde 13.4'ünün Aydın, yüzde 32.3'ünün Edirne, yüzde 12.2'sinin Sivas, yüzde 12.8'inin Ordu, yüzde 6.1'inin Antalya, yüzde 6,7'sinin Mardin ilinde görev yaptıkları görülmektedir.

3.1. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Hizmet İçi Eğitim Alma Durumlarına Ait Bulgular Ve Yorum

Sınıf öğretmenlerinin Müzik Dersi öğretimine ilişkin hizmet içi eğitim alma durumlarına ait veriler Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Hizmet İçi Eğitim Alma Durumları

Hizmet İçi Eğitim Alma Durumları	f	%
Evet	14	8,5
Hayır	150	91,5
Toplam	164	100,0

Tablo 2 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin yüzde 8.5'inin Müzik dersi öğretimine ilişkin olarak hizmet içi eğitim aldıkları, yüzde 91.5'inin Müzik dersi öğretimine ilişkin olarak hizmet içi eğitim almadıkları görülmektedir. Bu bulgu sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimi konusunda yeterli derecede hizmet içi eğitim almadıkları ortaya çıkmıştır.

3.2. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerine Ait Bulgular ve Yorumlar

Sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeylerine ait frekans, yüzdelik, standart sapma dağılımları Tablo 3’ de verilmiştir.

Tablo 3. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeyleri

	Doğru		Yanlış			
	f	%	f	%	$\bar{X}$	S
Soru 1	118	72,0	46	28,0	,71	,45
Soru 2	93	56,7	71	43,3	,56	,49
Soru 3	80	48,8	84	51,2	,48	,50
Soru 4	60	36,6	104	63,4	,36	,48
Soru 5	101	61,6	63	38,4	,61	,48
Soru 6	82	50,0	82	50,0	,50	,50
Soru 7	133	81,1	31	18,9	,81	,39
Soru 8	81	49,4	83	50,6	,49	,50
Soru 9	77	47,0	87	53,0	,46	,50
Soru 10	61	37,2	103	62,8	,37	,48
Soru 11	68	41,5	96	58,5	,41	,49
Soru 12	51	31,1	113	68,9	,31	,46
Soru 13	93	56,7	71	43,3	,56	,49
Soru 14	34	20,7	130	79,3	,20	,40
Soru 15	66	40,2	98	59,8	,40	,49
Soru 16	42	25,6	122	74,4	,25	,43
Soru 17	69	42,1	95	57,9	,42	,49
Soru 18	151	92,1	13	7,9	,92	,27
Soru 19	74	45,1	90	54,9	,45	,49
Soru 20	108	65,9	56	34,1	,65	,47
Soru 21	125	76,2	39	23,8	,76	,42
Soru 22	85	51,8	79	48,2	,51	,50
Soru 23	73	44,5	91	55,5	,44	,49
Soru 24	83	50,6	81	49,4	,50	,50
Soru 25	48	29,3	116	70,7	,29	,45
Soru 26	25	15,2	139	84,8	,15	,36
GENEL ORTALAMA					,48	,13

Tablo 3 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeylerine ait dağılımlar verilmiştir. Sınıf öğretmenlerinin Müzik öğretimine ilişkin bilgi düzeylerini belirlemeye yönelik yapılan bilgi testinde testin genel ortalaması .4880 olarak bulunmuştur. Bu bulguya göre araştırmaya katılan sınıf öğretmenleri 2., 3., 4., 6., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 19., 22., 23., 24., 25. ve 26. sorularda genel ortalamanın altında ortalamaya sahip iken, 1., 5., 7., 18.,

20., 21. sorular genel ortalamanın üzerinde ortalamaya sahiptir. Sınıf öğretmenleri en düşük ortalamayı 26. soruda sahip iken en yüksek ortalamaya da 18. soruda sahiptir. Sınıf öğretmenlerinin en çok yanlış yaptığı konuların başında metodlar gelirken en çok doğru yaptıkları konu ise İstiklal Marşı ile ilgili sorudur.

3.3. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerinin Karşılaştırılması

3.3.1. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerinin Cinsiyet Özellikleri Açısından Karşılaştırılması

Sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeylerinin cinsiyet özellikleri açısından karşılaştırılması Tablo 4' te verilmiştir.

Tablo 4. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerinin Cinsiyet Özellikleri Açısından Sınama Sonuçları

Cinsiyet	N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
Kadın	88	.4764	.14074	162	1.210	.228
Erkek	76	.5015	.12234			

$p > .05$

Tablo 4'de, sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyleri arasında cinsiyet özellikleri açısından farklılık olup olmadığına yönelik bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre, kadın öğretmenlerin Müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeylerine ait puanların ortalaması ($\bar{X} = .4764$), erkek öğretmenlerin Müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeylerine ait puanların ortalaması ($\bar{X} = .5015$)'dir. Bu iki ortalama arasındaki farkın istatistiksel bakımdan anlamlı olup olmadığını belirlemek için yapılan t testi sonucu t değeri 1.210 olarak hesaplanmıştır. Bu değer ortalamalar arasında 0.05 önem düzeyinde anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir. Bir başka deyişle erkek öğretmenler ile kadın öğretmenlerin müzik öğretimine yönelik bilgi düzeyleri birbirine yakındır şeklinde yorumlanabilir.

3.3.2. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerinin Mesleki Hizmet Süreleri Açısından Karşılaştırılması

Sınıf öğretmenlerinin mesleki hizmet süreleri ile Müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığına ait bulgular Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerinin Mesleki Hizmet Süreleri Açısından Karşılaştırma Sonuçları

Mesleki Hizmet Süreleri	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar arası	,057	4	,014	,808	,522
Grup içi	2,814	159	,018		
Toplam	2,872	163			

Tablo 5 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyleri arasında mesleki hizmet süreleri açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir [$F_{(4-159)} = .808, p > .05$]. Bu durum mesleki hizmet süreleri farklılık gösterse de sınıf öğretmenlerinin Müzik öğretimine ilişkin bilgi düzeylerinin birbirine yakınlık gösterdiği ortaya çıkmıştır. Bu durum, sınıf öğretmenlerinin meslekteki hizmet sürelerinin artması ile beklenen bilgi düzeyinin oluşmadığını göstermektedir.

3.3.3. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerinin Mezun Oldukları Eğitim Basamakları Açısından Karşılaştırılması

Sınıf öğretmenlerinin mezun oldukları eğitim basamakları ile Müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığına ait bulgular Tablo 6’de verilmiştir.

Tablo 6. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerinin Mezun Oldukları Eğitim Basamakları Açısından Karşılaştırma Sonuçları

Mezun Oldukları Eğitim Basamakları	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar arası	,105	7	,015	,849	,549
Grup içi	2,766	156	,018		
Toplam	2,872	163			

Tablo 6 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyleri arasında mezun oldukları eğitim basamakları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir [$F_{(7-156)} = .849, p > .05$]. Bu durum mezun oldukları okullar farklılık gösterse de sınıf öğretmenlerinin Müzik öğretimine ilişkin bilgi düzeylerinin birbirine yakınlık gösterdiği ortaya çıkmıştır.

3.3.4. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerinin Görev Yaptıkları İl Özellikleri Açısından Karşılaştırılması

Sınıf öğretmenlerinin görev yaptıkları il ile Müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığına ait bulgular Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerinin Görev Yaptıkları İl Açısından Karşılaştırma Sonuçları

Görev Yaptıkları İl	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar arası	,201	6	,033	1,968	,073
Grup içi	2,671	157	,017		
Toplam	2,872	163			

Tablo 7 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyleri arasında görev yaptıkları il açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir [$F_{(6-157)} = 1.968$, $p > .05$]. Bu durum, görev yaptıkları iller farklılık gösterse de sınıf öğretmenlerinin Müzik öğretimine ilişkin bilgi düzeylerinin birbirine yakınlık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

3.3.5. Sınıf Öğretmenlerinin İle Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerinin Müzik Eğitimi Alma Özellikleri Açısından Karşılaştırılması

Sınıf Öğretmenlerinin İle Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerinin Müzik Eğitimi Alma Özellikleri Açısından Karşılaştırılması Tablo 8’ de verilmiştir.

Tablo 8. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeylerinin Müzik Eğitimi Alma Özellikleri Açısından Karşılaştırma Sonuçları

Hizmet içi Eğitim Alma Durumları	N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
Evet	117	,4977	,13852	162	1.476	.142
Hayır	47	,4640	,11494			

Tablo 8’de, sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyleri arasında Müzik Eğitimi alma özellikleri açısından farklılık olup olmadığına yönelik bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre, Müzik Eğitimi alan sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeylerine ait puanların ortalaması ($X = .4977$), hizmet içi eğitim almayan sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeylerine ait puanların ortalaması ($X = .4640$)’dır. Bu iki ortalama arasındaki farkın istatistiksel bakımdan anlamlı olup olmadığını belirlemek için yapılan t testi sonucu t değeri 1.476 olarak hesaplanmıştır. Bu değer ortalamalar arasında 0.05 önem düzeyinde anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir. Bu durum Müzik Eğitimi alan öğretmenler ile Müzik Eğitimi almayan öğretmenlerin Müzik öğretimine ilişkin bilgi düzeylerinin birbirlerine yakın olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Bilgili (2004) çalışmasında sınıf öğretmenliğinin getirdiği temel müzik bilgi ve becerinin kazanılma düzeylerini belirlemiştir. Araştırma sonucunda sınıf öğretmenlerinin bilgi düzeylerinin alt amaçlar doğrultusunda cinsiyete, hizmet durumuna göre anlamlı farklılık olmadığı sonucuna varılmıştır. Bu bağlamda iki araştırmadaki bulgular paralellik göstermektedir.

3.4. Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenim Gördükleri Yıllardaki Eğitim Programlarında Müzik Eğitimi Alma Düzeylerine Ait Bulgular ve Yorum

Sınıf Öğretmenlerinin öğrenim gördükleri yıllardaki eğitim programlarında müzik eğitimi alma düzeylerine ait frekans, yüzdelik, standart sapma dağılımları Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9. Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenim Gördükleri Yıllardaki Eğitim Programlarında Müzik Eğitimi Alma Düzeyleri

	f	%
Evet	117	71,3
Hayır	47	28,7
Toplam	164	100,0

Tablo 9 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin yüzde 71.3'ü öğrenim gördükleri yıllardaki eğitim programlarında Müzik eğitimi aldıklarını, yüzde 28.7'si Müzik eğitim almadıklarını belirtmektedirler.

3.5. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Özyeterlilik Algılarına Ait Bulgular ve Yorum

Sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin özyeterlilik algılarına ait bulgular ve yorum Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Öz yeterlilik Algıları

	Tamamen		Büyük Ölçüde		Kısmen		Çok az		Hiç		$\bar{X}$	S
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Ö1	1	,6	31	18,9	54	32,9	53	32,3	25	15,2	2,57	,98
Ö2	6	3,7	29	17,7	49	29,9	51	31,1	29	17,7	2,58	1,08
Ö3	-	-	16	9,8	43	26,2	48	29,3	57	34,8	2,10	,99
Ö4	-	-	12	7,3	37	22,6	47	28,7	68	41,5	1,95	,967
Ö5	-	-	2	1,2	39	23,8	62	37,8	61	37,2	1,89	,80
Ö6	4	2,4	10	6,1	44	26,8	66	40,2	40	24,4	2,21	,96
Ö7	37	22,6	75	45,7	31	18,9	14	8,5	7	4,3	3,73	1,03
Ö8	5	3,0	18	11,0	39	23,8	42	25,6	60	36,6	2,18	1,13
Ö9	13	7,9	47	28,7	36	22,0	49	29,9	19	11,6	2,91	1,16
Ö10	14	8,5	23	14,0	59	36,0	56	34,1	12	7,3	2,82	1,04
Ö11	14	8,5	35	21,3	49	29,9	53	32,3	13	7,9	2,9	1,09
Ö12	14	8,5	35	21,3	49	29,9	53	32,3	13	7,9	2,27	1,10
Ö13	39	23,8	84	51,2	33	20,1	8	4,9	-	-	3,93	,79
Ö14	3	1,8	32	19,5	56	34,1	52	31,7	21	12,8	2,65	,99
Ö15	9	5,5	58	35,4	57	34,8	29	17,7	11	6,7	3,15	1,00
Ö16	15	9,1	85	51,8	48	29,3	15	9,1	1	,6	3,59	,80
Ö17	6	3,7	32	19,5	54	32,9	56	34,1	16	9,8	2,73	1,00
Ö18	8	4,9	30	18,3	60	36,6	44	26,8	22	13,4	2,74	1,06

Tablo 10 incelendiğinde, “*Eğitimciliğe yönelik öğrenim görülen yıllarda müzik eğitimi derslerinde nota bilgisine sahip olma*” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde .6’sı “Tamamen”, yüzde 18.9’u “Büyük ölçüde”, yüzde 32.9’u “Kısmen”, yüzde 32.3’ü “Çok az”, yüzde 15.2’si “Hiç” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 2.57$) “Çok az” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak öğretmenlerin öğrenim gördükleri yıllarda müzik eğitimi derslerinde nota bilgisine sahip olmadıkları şeklinde yorumlanabilir. Yine, “*Öğrenim gördüğü yıllarda müzik eğitimi derslerinde solfej yapabilme*” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 3.7’si “Tamamen”, yüzde 17.7’si “Büyük ölçüde”, yüzde 29.9’u “Kısmen”, yüzde 31.1’i “Çok az”, yüzde 17.7’si “Hiç” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 2.59$) “Çok az” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak öğretmenlerin öğrenim gördükleri yıllarda müzik eğitim derslerinde solfej yapabilme konusunda çok az yeterliğe sahip oldukları şeklinde yorumlanabilir. Araştırmanın bu bulgusu; Kaptan (2004) tarafından ortaya konan sonuçlar ile paralellik göstermektedir.

“*Öğrenim gördüğü yıllarda müzik eğitimi derslerinde şarkının gürlüğünü tanımlayan gürlük terimlerini bilme*” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 9.8’i “Büyük ölçüde”, yüzde 26.2’si “Kısmen”, yüzde 29.3’ü “Çok az”, yüzde 34.8’i “Hiç” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 2.11$) “Çok az” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak öğretmenlerin müzik eğitim derslerinde şarkının gürlüğünü tanımlayan terimleri bilme konusunda çok az yeterliğe sahip oldukları sonucu ortaya çıkmıştır.

“*Öğrenim gördüğü yıllarda müzik eğitimi derslerinde şarkının hızını tanımlayan hız terimlerini bilme*” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 7.3’ü “Büyük ölçüde”, yüzde 22.6’sı “Kısmen”, yüzde 28.7’si “Çok az”, yüzde 41.5’i “Hiç” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 1.96$) “Çok az” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı

olarak öğretmenlerin müzik eğitimi derslerinde şarkının hızını tanımlayan hız terimlerini bilme konusunda çok az yeterliğe sahip oldukları şeklinde yorumlanabilir.

“Öğrenim gördüğü yıllarda müzik eğitimi derslerinde müzik tarihi ile ilgili bilgi ve birikimlere sahip olma” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 1.2’si “Büyük ölçüde”, yüzde 23.8’i “Kısmen”, yüzde 37.8’i “Çok az”, yüzde 37.2’si “Hiç” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 1.89$) “Çok az” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak öğretmenlerin müzik eğitimi derslerinde müzik tarihi ile ilgili bilgi birikimlerine çok az sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

“Öğrenim gördüğü yıllarda müzik eğitimi derslerinde müzik kültürü ile ilgili bilgi ve birikimlere sahip olma” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 2.4’ü “Tamamen”, yüzde 6.1’i “Büyük ölçüde”, yüzde 26.8’i “Kısmen”, yüzde 40.2’si “Çok az”, yüzde 24.4’ü “Hiç” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 2.22$) “Çok az” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak öğretmenlerin müzik eğitim derslerinde müzik kültürü ile ilgili bilgi ve birikimlere çok az sahip oldukları şeklinde yorumlanabilir.

“Müzik derslerinde öğrencilere şarkı öğretirken sesini kullanma” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 22.6’sı “Tamamen”, yüzde 45.7’si “Büyük ölçüde”, yüzde 18.9’u “Kısmen”, yüzde 8.5’i “Çok az”, yüzde 4.3’ü “Hiç” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 3.74$) “Büyük Ölçüde” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak öğretmenleri müzik derslerinde öğrencilere şarkı öğretirken seslerini büyük ölçüde kullandıklarını göstermektedir.

“Müzik derslerinde çalabildiği çalgıyı kullanma” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 3’ü “Tamamen”, yüzde 11’i “Büyük ölçüde”, yüzde

23.8'i "Kısmen", yüzde 25.6'sı "Çok az", yüzde 36.6'sı "Hiç" şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 2.18$) "Çok az" düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak öğretmenlerin müzik derslerinde çalabildiği çalgıyı kullanma konusunda çok az yeterliğe sahip oldukları, bu durumun da müzik dersinin istenilen düzeyde işlenememesinin sebeplerinden biri olarak yorumlanabilir.

"Müzik derslerini İlköğretim kurumları Müzik dersi Öğretim Programında belirtilen konulara göre işleme" maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 7.9'u "Tamamen", yüzde 28.7'si "Büyük ölçüde", yüzde 22'si "Kısmen", yüzde 29.9'u "Çok az", yüzde 11.6'sı "Hiç" şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 2.91$) "Kısmen" düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak öğretmenlerin müzik derslerini Müzik dersi öğretim programında belirtilen konulara göre kısmen işledikleri sonucuna ulaşılmıştır.

"İlköğretim kurumları Müzik dersi Öğretim Programındaki konuları anlamada güçlük çekme" maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 8.5'i "Tamamen", yüzde 14'ü "Büyük ölçüde", yüzde 36'sı "Kısmen", yüzde 34.1'i "Çok az", yüzde 7.3'ü "Hiç" şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 2.82$) "Kısmen" düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak öğretmenlerin ilköğretim kurumları Müzik dersi öğretim programındaki konuları anlamada kısmen güçlük çektikleri şeklinde yorumlanabilir. Kaptan(2004) tarafından yapılan araştırmada, bahsedilen bulguda "Tamamen güçlük çekilmektedir" ifadesi sonucu ortaya çıkmıştır.

"İlköğretim kurumları Müzik dersi Öğretim Programındaki konuları anlatmada güçlük çekme" maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 8.5'i "Tamamen", yüzde 21.3'ü "Büyük ölçüde", yüzde 29.9'u "Kısmen", yüzde 32.3'ü "Çok az", yüzde 7.9'u "Hiç" şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye

ilişkin puanların ortalaması ($X= 2.90$) “Kısmen” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak öğretmenlerin ilköğretim kurumları Müzik dersi öğretim programındaki konuları anlatmada kısmen güçlük çektikleri şeklinde yorumlanabilir.

“Müzik dersi öğretim programına ya da müzik dersine ilişkin karşılaştığınız sorunlara cevap bulmak açısından okulundaki ya da yakın çevresindeki müzik öğretmenlerinden yararlanma” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 8.5’i “Tamamen”, yüzde 21.3’ü “Büyük ölçüde”, yüzde 29.9’u “Kısmen”, yüzde 32.3’ü “Çok az”, yüzde 7.9’u “Hiç” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X= 2.27$) “Çok az” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak öğretmenlerin Müzik dersi öğretim programına ya da müzik dersine ilişkin karşılaştığınız sorunlara cevap bulmak açısından okulundaki ya da yakın çevresindeki müzik öğretmenlerinden çok az yararlandıkları şeklinde yorumlanabilir.

“Öğrencilere öğretilecek şarkıların, sınıf seviyesine uygun olduğuna dikkat etme” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 23.8’i “Tamamen”, yüzde 51.2’si “Büyük ölçüde”, yüzde 20.1’i “Kısmen”, yüzde 4.9’u “Çok az” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X= 3.94$) “Büyük Ölçüde” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak öğretmenlerin Öğrencilere öğretilecek şarkıların, sınıf seviyesine uygun olmasına büyük ölçüde dikkat ettikleri şeklinde yorumlanabilir.

“Müzik öğretim yöntemleri ile ilgili bilgi ve birikime sahip olma” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 1.8’i “Tamamen”, yüzde 19.5’i “Büyük ölçüde”, yüzde 34.1’i “Kısmen”, yüzde 31.7’si “Çok az”, yüzde 12.8’i “Hiç” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X= 2.66$) “Kısmen” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak öğretmenlerin Müzik öğretim yöntemleri ile ilgili bilgi ve birikime kısmen sahip oldukları şeklinde yorumlanabilir.

“Öğrencilere CD ve kasetten dinletme yoluyla şarkı, türkü ve marş öğretme” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 5.5’i “Tamamen”, yüzde 35.4’ü “Büyük ölçüde”, yüzde 34.8’i “Kısmen”, yüzde 17.7’si “Çok az”, yüzde 6.7’si “Hiç” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 3.15$) “Kısmen” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak öğretmenlerin Öğrencilere CD ve kasetten dinletme yoluyla şarkı, türkü ve marşları kısmen öğrettikleri şeklinde yorumlanabilir.

“Müzik eğitimi derslerinde öğrencilerin derse motivasyonunu sağlama” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 9.1’i “Tamamen”, yüzde 51.8’i “Büyük ölçüde”, yüzde 29.3’ü “Kısmen”, yüzde 9.1’i “Çok az”, yüzde .6’sı “Hiç” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 3.60$) “Büyük Ölçüde” düzeyinde olduğu görülmektedir. Müzik eğitimi derslerinde öğrencilerin derse motivasyonunu büyük ölçüde sağladıkları sonucunu ortaya çıkmıştır.

“Müzik eğitimi ders kitabını kullanma” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 3.7’si “Tamamen”, yüzde 19.5’i “Büyük ölçüde”, yüzde 32.9’u “Kısmen”, yüzde 34.1’i “Çok az”, yüzde 9.8’i “Hiç” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 2.73$) “Kısmen” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak öğretmenlerin müzik ders kitabını kısmen kullandıkları şeklinde yorumlanabilir.

“Öğrencilere öğrettiği şarkı, türkü ve marşları ders içi ve ders dışı etkinliklerde sergileyebilme” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 4.9’u “Tamamen”, yüzde 18.3’ü “Büyük ölçüde”, yüzde 36.6’sı “Kısmen”, yüzde 26.8’i “Çok az”, yüzde 13.4’ü “Hiç” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 2.74$) “Kısmen” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak öğretmenlerin Öğrencilere öğrettiği şarkı,

türkü ve marşları ders içi ve ders dışı etkinliklerde kısmen sergileyebildikleri şeklinde yorumlanabilir.

3.6. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Özyeterlilik Algılarının Karşılaştırılması

3.6.1. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Özyeterlilik Algılarının Cinsiyet Özellikleri Açısından Karşılaştırılması

Sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin özyeterlilik algılarının cinsiyet özellikleri açısından karşılaştırılması Tablo 11’ de verilmiştir.

Tablo 11. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Özyeterlilik Algılarının Cinsiyet Özellikleri Açısından Sınama Sonuçları

Cinsiyet	N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
Kadın	88	2,7083	,53142	162	,339	,735
Erkek	76	2,7376	,57209			

Tablo 11’de, sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin özyeterlilik algıları arasında cinsiyet özellikleri açısından farklılık olup olmadığına yönelik bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre, kadın öğretmenlerin Müzik dersi öğretimine ilişkin özyeterlilik algılarına ait puanların ortalaması ($X = 2.71$), erkek öğretmenlerin Müzik dersi öğretimine ilişkin özyeterlilik algılarına ait puanların ortalaması ($X = 2.74$)’dür. Bu iki ortalama arasındaki farkın istatistiksel bakımdan anlamlı olup olmadığını belirlemek için yapılan t testi sonucu t değeri .339 olarak hesaplanmıştır. Bu değer ortalamalar arasında 0.05 önem düzeyinde anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir. Bir başka deyişle kadın ve erkek öğretmenlerin müzik dersi öğretimine ilişkin olarak benzer özyeterlilik algılarına sahip oldukları şeklinde yorumlanabilir.

3.6.2. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Öz yeterlilik Algılarının Mesleki Hizmet Süreleri Açısından Karşılaştırılması

Sınıf öğretmenlerinin mesleki hizmet süreleri ile Müzik dersi öğretimine ilişkin öz yeterlilik algıları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığına ait bulgular Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Öz yeterlilik Algılarının Mesleki Hizmet Süreleri Açısından Karşılaştırma Sonuçları

Mesleki Hizmet Süreleri	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar arası	1,213	4	,303	1,006	,406
Grup içi	47,938	159	,301		
Toplam	49,151	163			

Tablo 12 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin özyeterlilik algıları arasında mesleki hizmet süreleri açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir [$F_{(4-159)} = 1.006$, $p > .05$]. Bu durum mesleki hizmet süreleri farklılaştıkça sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin özyeterlilik algılarının değişmediği gözlemlenmiştir.

3.6.3. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Özyeterlilik Algılarının Mezun Oldukları Eğitim Basamakları Açısından Karşılaştırılması

Sınıf öğretmenlerinin mezun oldukları eğitim basamakları ile Müzik dersi öğretimine ilişkin özyeterlilik algıları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığına ait bulgular Tablo 13’de verilmiştir.

Tablo 13. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Özyeterlilik Algılarının Mezun Oldukları Eğitim Basamakları Açısından Karşılaştırma Sonuçları

Mezun Oldukları Eğitim Basamakları	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar arası	3,781	7	,540	1,857	,080
Grup içi	45,370	156	,291		
Toplam	49,151	163			

Tablo 13 incelendiğinde Müzik dersi öğretimine ilişkin özyeterlilik algıları arasında sınıf öğretmenlerinin mezun oldukları eğitim basamakları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir [$F_{(7-156)} = 1.857$, $p > .05$]. Bu durum mezun oldukları eğitim basamakları farklılaşan sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin özyeterlilik algılarının değişmediği ve benzerlik gösterdiği şeklinde yorumlanabilir.

3.6.4. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Özyeterlilik Algılarının Eğitimleri Sürecinde Müzik Eğitimi Alma Durumları Açısından Karşılaştırılması

Sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin özyeterlilik algılarının eğitimleri sürecinde müzik eğitimi alma durumları açısından karşılaştırılması Tablo 14’de verilmiştir.

Tablo 14. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Özyeterlilik Algılarının Müzik Eğitimi Alma Durumları Açısından Sınama Sonuçları

Müzik Eğitimi Alma Durumları	N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
Evet	117	2,8281	,50865	162	4.093	.000
Hayır	47	2,4574	,56206			

Tablo 14’de, sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin özyeterlilik algıları arasında eğitimleri sürecinde Müzik Eğitimi alma durumu açısından farklılık olup olmadığına yönelik bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre, Eğitimleri sürecinde Müzik Eğitimi alan sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin özyeterlilik algılarına ait puanların ortalaması ($X = 2.83$), Eğitimleri sürecinde Müzik Eğitimi almayan sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin özyeterlilik algılarına ait puanların ortalaması ($X = 2.46$)’dır. Bu iki ortalama arasındaki farkın istatistiksel bakımdan anlamlı olup olmadığını belirlemek için yapılan t testi sonucu t değeri 4.093 olarak hesaplanmıştır. Bu değer ortalamalar arasında 0.05 önem düzeyinde anlamlı bir farklılık olduğunu göstermektedir. Bu durum Eğitimleri sürecinde Müzik Eğitimi alan öğretmenlerin, Eğitimleri sürecinde Müzik Eğitimi almayan öğretmenlere göre Müzik dersi öğretimine ilişkin özyeterlilik algılarının daha yüksek olduğu ve Müzik eğitimi almanın özyeterliliği arttıracak şekilde yorumlanabilir.

3.6.5. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Derslerinde Şarkı Öğretirken Seslerini Kullanmalarına Gereksinim Duyma Düzeyleri

Sınıf öğretmenlerinin müzik derslerinde şarkı öğretirken seslerini kullanmalarına gereksinim duyma düzeyleri Tablo 15’de verilmiştir.

Tablo 15. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Derslerinde Şarkı Öğretirken Seslerini Kullanmalarına Gereksinim Duyma Düzeylerine Ait Bulgular

	f	%
Evet	153	93,3
Hayır	11	6,7
Toplam	164	100

Tablo 15 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin yüzde 93.3’ü Müzik derslerinde şarkı öğretirken seslerini kullanmaya gereksinim duyarken, yüzde 6.7’si gereksinim duymadıklarını belirtmişlerdir.

3.6.6. Sınıf Öğretmenlerinin Seslerini Müzikal Bir Biçimde Şarkı Söylemeye Yeterli Bulma Düzeyleri

Sınıf öğretmenlerinin seslerini müzikal bir biçimde şarkı söylemeye yeterli bulma düzeyleri Tablo 16’da verilmiştir.

Tablo 16. Sınıf Öğretmenlerinin Seslerini Müzikal Bir Biçimde Şarkı Söylemeye Yeterli Bulma Düzeylerine Ait Bulgular

	f	%
Evet	44	26,8
Hayır	120	73,2
Toplam	164	100

Tablo 16 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin yüzde 26.8’i seslerini müzikal bir biçimde şarkı söylemeye yeterli bulurken, yüzde 73.2’si yeterli bulmadıklarını belirtmişlerdir.

3.6.7. Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenim Gördükleri Yıllarda Müzik Eğitimi Derslerinde Öğretmenlerinin Kullandıkları Çalgı Türleri

Sınıf öğretmenlerinin öğrenim gördükleri yıllarda müzik eğitimi derslerinde öğretmenlerinin kullandıkları çalgı türleri Tablo 17’de verilmiştir.

Tablo 17. Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenim Gördükleri Yıllarda Müzik Eğitimi Derslerinde Öğretmenlerinin Kullandıkları Çalgı Türlerine Ait Bulgular

	f	%
Blok Flüt	86	52,4
Mandolin	2	1,2
Keman	-	-
Piyano	24	14,6
Org	-	-
Viyola	-	-
Viyolonsel	13	7,9
Bağlama	-	-
Gitar	-	-
Vurmalı Çalgılar	25	15,2
Orff Çalgıları	-	-
Hiçbiri	14	8,5

Tablo 17 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin öğrenim gördükleri yıllarda müzik eğitimi derslerinde öğretmenlerinin kullandıkları çalgı türlerine bakıldığında yüzde 52.4'ü blok flüt, yüzde 1.2'si mandolin, yüzde 14.6'sı piyano, yüzde 7.9'u viyolonsel, yüzde 15.2'si vurmali çalgılar, yüzde 8.5'i herhangi bir çalgı türünü kullanmadıklarını belirtmişlerdir. Sınıf öğretmenlerinin öğrenim gördükleri yıllarda müzik eğitimi derslerinde öğretmenleri en çok blok flüt kullanır iken en az mandolin kullanmışlardır. Sınıf öğretmenlerinin öğrenim gördükleri yıllarda müzik eğitimi derslerinde öğretmenlerinin kullanmadıkları çalgı türleri arasında keman, org, viyola, bağlama, gitar ve orff çalgıları yer almaktadır.

3.6.8. Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenim Gördükleri Yıllarda Eğitimini Alarak Kullandıkları Çalgı Türleri

Sınıf öğretmenlerinin öğrenim gördükleri yıllarda eğitimini alarak kullandıkları çalgı türleri Tablo 18'de verilmiştir.

Tablo 18. Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenim Gördükleri Yıllarda Eğitimini Alarak Kullandıkları Çalgı Türlerine Ait Bulgular

	f	%
Blok Flüt	99	60,4
Mandolin	-	-
Keman	1	,6
Piyano	28	17,1
Org	-	-
Viyola	-	-
Viyolonsel	-	-
Bağlama	-	-
Gitar	-	-
Vurmali Çalgılar	2	1,2
Orff Çalgıları	-	-
Hiçbiri	34	20,7

Tablo 18 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin öğrenim gördükleri yıllarda eğitimini alarak kullandıkları çalgı türlerine bakıldığında yüzde 60.4'ü blok flüt,

yüzde .6's Keman, yüzde 17.1'i piyano, yüzde 1.2'si vurmali çalgılar, yüzde 20.7'si herhangi bir çalgı türünü kullanmadıklarını belirtmişlerdir. Sınıf öğretmenlerinin öğrenim gördükleri yıllarda kullanmadıkları çalgı türleri arasında mandolin, org, viyola, viyolonsel, bağlama, gitar, orff çalgıları gelmektedir.

3.6.9. Sınıf Öğretmenlerinin Almış Oldukları Eğitim Dışında Çalgı Eğitim Alma Düzeyleri

Sınıf öğretmenlerinin almış oldukları eğitim dışında çalgı eğitim alma düzeyleri Tablo 19'da verilmiştir.

Tablo 19. Sınıf Öğretmenlerinin Almış Oldukları Eğitim Dışında Çalgı Eğitim Alma Düzeylerine Ait Bulgular

	f	%
Evet	25	15,2
Hayır	139	84,8
Toplam	164	100

Tablo 19 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin yüzde 15.2'si almış oldukları eğitim dışında çalgı eğitim aldıklarını, yüzde 84.8'i almadıklarını belirtmişlerdir.

3.6.10. Sınıf Öğretmenlerinin Kullandıkları Müzik Öğretim Yöntemlerine Ait Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin kullandıkları müzik öğretim yöntemlerine ait bulgular Tablo 20'de verilmiştir.

Tablo 20. Sınıf Öğretmenlerinin Kullandıkları Müzik Öğretim Yöntemlerine Ait Bulgular

Öğretim Yöntemleri	f	%
Anlatma yoluyla müzik öğretimi	30	18,3
Karşılıklı konuşma yoluyla müzik öğretimi	24	14,6
Tartışma yoluyla müzik öğretimi	6	3,7
Sorma/Yanıtlama yoluyla müzik öğretimi	13	7,9
Oyunlaştırma yoluyla müzik öğretimi	34	20,7
Gösterme/Yaptırma yoluyla müzik öğretimi	13	7,9
Kulaktan öğretim yöntemi	40	24,4
Yazıdan/Notadan öğretim yöntemi	4	2,4
Devinimden/Oyundan öğretim yöntemi	-	-

Tablo 20 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin yüzde 18.3'ü anlatma yoluyla müzik öğretimini tercih ederlerken, yüzde 14.6'sı karşılıklı konuşma yoluyla müzik öğretimi, yüzde 3.7'si tartışma yoluyla, yüzde 7.9'u sorma/yanıtlama yoluyla, yüzde 20.7'si oyunlaştırma yoluyla, yüzde 7.9'u gösterme/yaptırma yoluyla, yüzde 24.4'ü kulaktan öğretim yoluyla, yüzde 2.4'ü yazıdan/notadan öğretim yolunu kullanmaktadırlar. Öğretmenlerin en çok tercih ettikleri öğretim yöntemi ise kulaktan öğretim yöntemidir. Bu durum sınıf öğretmenlerinin müzik öğretim yöntemlerini kullanma çabası içinde olduklarını göstermektedir.

3.6.11. Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Beğeni Düzeylerini Geliştirmek ve Müzik Dersinden Hoşlanmalarını Sağlamak Üzere Gerçekleştirdikleri Etkinliklere Ait Bulgular

Tablo 21. Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Beğeni Düzeylerini Geliştirmek ve Müzik Dersinden Hoşlanmalarını Sağlamak Üzere Gerçekleştirdikleri Etkinliklere Ait Bulgular

	f	%
Müzik derslerinde herhangi bir çalgı çalarak öğrencilere dinletiler yapmak	35	21,3
CD ve kaset yoluyla dünya müzik kültürlerinden seçkin örnekler dinletmek	71	43,3
Video, DVD, VCD'den müziğe ilişkin program ve konser kayıtları izletmek	27	16,5
Sınıfınızı yakın çevresindeki konser faaliyetlerine götürmek	9	5,5
Hiçbiri	22	13,4
Toplam	164	100

Tablo 21 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin yüzde 21.3'ü öğrencilerinin beğeni düzeylerini geliştirmek ve müzik dersinden hoşlanmalarını sağlamak için müzik derslerinde herhangi bir çalgı çalarak dinletiler yaparken, yüzde 43.3'ü CD ve kaset yoluyla dünya müzik kültürlerinden seçkin örnekler dinletmek, yüzde 16.5'i Video, DVD, VCD'den müziğe ilişkin program ve konser kayıtları izletmek, yüzde 5.5'i Sınıfınızı yakın çevresindeki konser faaliyetlerine götürmek gibi faaliyetler düzenlemektedir. Sınıf öğretmenlerinin yüzde 13.4'ü ise herhangi bir faaliyette bulunmamaktadır.

3.6.12. Sınıf Öğretmenlerinin Ders Kitabı Dışında, Diğer Müzik Bir Müzik Kitabı, Dergisi, Şarkı-Türkü Dağarcığı Kitabı Kullanma Düzeylerine Ait Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin öğrencilerin beğeni düzeylerini geliştirmek ve müzik dersinden hoşlanmalarını sağlamak üzere gerçekleştirdikleri etkinliklere ait bulgular Tablo 22'de verilmiştir.

Tablo 22. Sınıf Öğretmenlerinin Ders Kitabı Dışında, Diğer Müzik Bir Müzik Kitabı, Dergisi, Şarkı-Türkü Dağarcığı Kitabı Kullanma Düzeylerine Ait Bulgular

	f	%
Evet	81	49,4
Hayır	83	50,6
Toplam	164	100

Tablo 22 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin yüzde 49.4'ü ders kitabı dışında, diğer müzik bir müzik kitabı, dergisi, şarkı-türkü dağarcığı kitabı kullandıklarını, yüzde 50.6'sı kullanmadıklarını belirtmişlerdir.

3.7. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Tutumlarına Ait Bulgular ve Yorum

Sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin tutumlarına ait bulgular ve yorum Tablo 23’de verilmiştir.

Tablo 23. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Tutumlarına Ait Bulgular

	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$	S
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
T1	12	7,3	14	8,5	8	4,9	62	37,8	68	41,5	3,97	1,21
T2	83	50,6	70	42,7	1	,6	6	3,7	4	2,4	4,35	,87
T3	39	23,8	49	29,9	12	7,3	47	28,7	17	10,4	2,71	1,37
T4	12	7,3	17	10,4	7	4,3	69	42,1	59	36,0	3,89	1,21
T5	81	49,4	69	42,1	5	3,0	8	4,9	1	,6	4,34	,81
T6	14	8,5	8	4,9	9	5,5	84	51,2	49	29,9	3,89	1,14
T7	93	56,7	60	36,6	6	3,7	3	1,8	2	1,2	4,45	,76
T8	63	38,4	67	40,9	7	4,3	17	10,4	10	6,1	3,95	1,18
T9	10	6,1	8	4,9	8	4,9	74	45,1	64	39,0	4,06	1,08
T10	30	18,3	53	32,3	34	20,7	37	22,6	10	6,1	3,34	1,19
T11	10	6,1	29	17,7	39	23,8	57	34,8	29	17,7	2,59	1,14
T12	97	59,1	55	33,5	8	4,9	3	1,8	1	,6	4,48	,73
T13	25	15,2	39	23,8	48	29,3	47	28,7	5	3,0	2,80	1,10
T14	37	22,6	63	38,4	31	18,9	27	16,5	6	3,7	2,40	1,11
T15	104	63,4	50	30,5	6	3,7	3	1,8	1	,6	4,54	,71
T16	79	48,2	54	32,9	7	4,3	15	9,1	9	5,5	4,09	1,17
T17	21	12,8	33	20,1	13	7,9	65	39,6	32	19,5	3,32	1,33
T18	56	34,1	70	42,7	15	9,1	19	11,6	4	2,4	3,94	1,05
T19	8	4,9	11	6,7	22	13,4	70	42,7	53	32,3	3,90	1,07
T20	15	9,1	16	9,8	19	11,6	78	47,6	36	22,0	3,63	1,19
T21	11	6,7	47	28,7	49	29,9	36	22,0	21	12,8	2,94	1,13
T22	11	6,7	27	16,5	27	16,5	71	43,3	28	17,1	3,47	1,15
T23	32	19,5	41	25,0	17	10,4	61	37,2	13	7,9	2,89	1,31
T24	11	6,7	16	9,8	15	9,1	77	47,0	45	27,4	3,78	1,14
T25	16	9,8	21	12,8	14	8,5	78	47,6	35	21,3	3,57	1,23

Tablo 23 incelendiğinde, “Müzik dersini sıkıcı buluyorum” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 7.3’ü “Tamamen Katılıyorum”, yüzde 8.5’i “Katılıyorum”, yüzde 4.9’u “Kararsızım”, yüzde 37.8’i “Katılmıyorum”, yüzde 41.5’i “Hiç Katılmıyorum” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($\bar{X}$ = 3.98) “Katılmıyorum” düzeyinde olduğu

görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerinin müzik derslerini sıkıcı bulmadıkları şeklinde yorumlanabilir.

“*Müzik dersini sıkıcı buluyorum*” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 7.3’ü “Tamamen Katılıyorum”, yüzde 8,5’i “Katılıyorum”, yüzde 4,9’u “Kararsızım”, yüzde 37,8’i “Katılmıyorum”, yüzde 41,5’i “Hiç Katılmıyorum” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X=3,97$) “Katılmıyorum” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerinin müzik dersini sıkıcı bulmadıkları şeklinde yorumlanabilir.

“*Müzik dersini gerekli görüyorum*” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 50,6’sı “Tamamen Katılıyorum”, yüzde 42,7’si “Katılıyorum”, yüzde 6’sı “Kararsızım”, yüzde 3,7’si “Katılmıyorum”, yüzde 2,4’ü “Hiç Katılmıyorum” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X= 4.35$) “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerinin müzik derslerini gerekli gördükleri şeklinde yorumlanabilir.

“*Müzik dersinde kendimi yetersiz buluyorum*” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 23.8’i “Tamamen Katılıyorum”, yüzde 29.9’u “Katılıyorum”, yüzde 7.3’ü “Kararsızım”, yüzde 28.7’si “Katılmıyorum”, yüzde 10.4’ü “Hiç Katılmıyorum” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X= 2.72$) “Kararsızım” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerinin müzik derslerinde kendilerini yetersiz bulma konusunda kararsız oldukları ortaya çıkmıştır.

“*Müzik dersine korkarak geliyorum*” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 7.3’ü “Tamamen Katılıyorum”, yüzde 10.4’ü “Katılıyorum”, yüzde 4.3’ü “Kararsızım”, yüzde 42.1’i “Katılmıyorum”, yüzde 36’sı “Hiç Katılmıyorum” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin

puanların ortalaması ($X = 3.89$) “Katılmıyorum” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerinin müzik derslerine korkarak gelmedikleri, kendilerine güven duyarak ders girdikleri şeklinde yorumlanabilir.

“*Müzik dersi önemli bir derstir.*” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 49.4’ü “Tamamen Katılıyorum”, yüzde 42.1’i “Katılıyorum”, yüzde 3’ü “Kararsızım”, yüzde 4.9’u “Katılmıyorum”, yüzde .6’sı “Hiç Katılmıyorum” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 4.35$) “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerinin çoğunluğu müzik dersini önemli bir ders olarak gördükleri sonucuna ulaşmıştır.

“*Sesim kötü olduğu için müzik dersini sevmiyorum.*” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 8.5’i “Tamamen Katılıyorum”, yüzde 4.9’u “Katılıyorum”, yüzde 5.5’i “Kararsızım”, yüzde 51.2’si “Katılmıyorum”, yüzde 29.9’u “Hiç Katılmıyorum” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 3.89$) “Katılmıyorum” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerinin sesleri kötü olsa dahi müzik derslerini sevdikleri şeklinde yorumlanabilir.

“*Enstrüman çalmayı çok isterdim.*” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 56.7’si “Tamamen Katılıyorum”, yüzde 36.6’sı “Katılıyorum”, yüzde 3.7’si “Kararsızım”, yüzde 1.8’i “Katılmıyorum”, yüzde 1.2’si “Hiç Katılmıyorum” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 4.46$) “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerinin bir enstrüman çalmayı çok istedikleri şeklinde yorumlanabilir.

“*Sesimin güzel olmasını isterdim.*” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 38.4’ü “Tamamen Katılıyorum”, yüzde 40.9’u “Katılıyorum”,

yüzde 4.3'ü "Kararsızım", yüzde 10.4'ü "Katılmıyorum", yüzde 6.1'i "Hiç Katılmıyorum" şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X= 3.95$) "Katılıyorum" düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun seslerinin güzel olmasını istedikleri şeklinde yorumlanabilir.

"İmkanım olsa müzik dersini işlemezdim." maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 6.1'i "Tamamen Katılıyorum", yüzde 4.9'u "Katılıyorum", yüzde 4.9'u "Kararsızım", yüzde 45.1'i "Katılmıyorum", yüzde 39'u "Hiç Katılmıyorum" şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X= 4.06$) "Katılmıyorum" düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerinin her koşulda müzik derslerini işledikleri şeklinde yorumlanabilir.

"Müzik dersi saati daha fazla olsa daha iyi olur." maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 18.3'ü "Tamamen Katılıyorum", yüzde 32.3'ü "Katılıyorum", yüzde 20.7'si "Kararsızım", yüzde 22.6'sı "Katılmıyorum", yüzde 6.1'i "Hiç Katılmıyorum" şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X= 3.34$) "Kararsızım" düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerinin müzik ders saatinin artırılması konusunda kararsız oldukları sonucu ortaya çıkmıştır.

"Müzik öğretim programını çok iyi biliyorum." maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 6.1'i "Tamamen Katılıyorum", yüzde 17.7'si "Katılıyorum", yüzde 23.8'i "Kararsızım", yüzde 34.8'i "Katılmıyorum", yüzde 17.7'si "Hiç Katılmıyorum" şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X= 2.60$) "Katılmıyorum" düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programını çok iyi bilmedikleri şeklinde yorumlanabilir.

“Müzik insanı dinlendirir.” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 59.1’i “Tamamen Katılıyorum”, yüzde 33.5’i “Katılıyorum”, yüzde 4.9’u “Kararsızım”, yüzde 1.8’i “Katılmıyorum”, yüzde .6’sı “Hiç Katılmıyorum” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 4.49$) “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun müziğin insanı dinlendirdiğini düşündükleri şeklinde yorumlanabilir.

“Ders kitabını hiç beğenmiyorum” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 15.2’si “Tamamen Katılıyorum”, yüzde 23.8’i “Katılıyorum”, yüzde 29.3’ü “Kararsızım”, yüzde 28.7’i “Katılmıyorum”, yüzde 3’ü “Hiç Katılmıyorum” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 2.81$) “Kararsızım” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerinin ders kitabını beğenip beğenmeme konusunda kararsız oldukları şeklinde yorumlanabilir.

“Ders kitabına bağlı ders işlemeyi sevmiyorum” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 22.6’sı “Tamamen Katılıyorum”, yüzde 38.4’ü “Katılıyorum”, yüzde 18.9’u “Kararsızım”, yüzde 16.5’i “Katılmıyorum”, yüzde 3.7’si “Hiç Katılmıyorum” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 2.40$) “Katılıyorum” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerinin ders kitabına bağlı ders işlemeyi sevmedikleri şeklinde yorumlanabilir.

“Enstrüman çalınca öğrencilerin dikkatini çekebileceğimi düşünüyorum.” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 63.4’ü “Tamamen Katılıyorum”, yüzde 30.5’i “Katılıyorum”, yüzde 3.7’si “Kararsızım”, yüzde 1.8’i “Katılmıyorum”, yüzde .6’sı “Hiç Katılmıyorum” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 4.54$) “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun enstrüman çalınca öğrencilerin dikkatini çekebileceğini düşündükleri şeklinde yorumlanabilir.

“Müzik dersine branş öğretmeni girmesi beni rahatlatıyor.” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 48.2’si “Tamamen Katılıyorum”, yüzde 32.9’u “Katılıyorum”, yüzde 4.3’ü “Kararsızım”, yüzde 9.1’i “Katılmıyorum”, yüzde 5.5’i “Hiç Katılmıyorum” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 4.09$) “Katılıyorum” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerini müzik derslerine branş öğretmenlerinin girmesi rahatlatmaktadır şeklinde yorumlanabilir.

“Müzik bilgim olmadığı için müzik dersini işlemek istemiyorum.” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 12.8’i “Tamamen Katılıyorum”, yüzde 20.1’i “Katılıyorum”, yüzde 7.9’u “Kararsızım”, yüzde 39.6’u “Katılmıyorum”, yüzde 19.5’i “Hiç Katılmıyorum” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 3.33$) “Kararsızım” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerinin müzik bilgileri yeterli olmadığı için müzik dersini işlemek isteme konusunda kararsız oldukları ortaya çıkmıştır.

“Müzik dersi işlerken zaman çabuk geçiyor.” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 34.1’i “Tamamen Katılıyorum”, yüzde 42.7’si “Katılıyorum”, yüzde 9.1’i “Kararsızım”, yüzde 11.6’sı “Katılmıyorum”, yüzde 2.4’ü “Hiç Katılmıyorum” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 3.95$) “Katılıyorum” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenleri müzik derslerini işlerken zamanın çabuk geçtiğini düşünmektedirler.

“Müzik dersi saati fazla olduğunu düşünüyorum.” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 4.9’u “Tamamen Katılıyorum”, yüzde 6.7’si “Katılıyorum”, yüzde 13.4’ü “Kararsızım”, yüzde 42.7’si “Katılmıyorum”, yüzde 32.3’ü “Hiç Katılmıyorum” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 3.91$) “Katılmıyorum” düzeyinde olduğu

görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun müzik dersi saatinin fazla olmadığını ve yeterli olduğunu görmekteyiz.

“Müzik dersi işlerken ne yapacağımı bilemiyorum.” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 9.1’i “Tamamen Katılıyorum”, yüzde 9.8’i “Katılıyorum”, yüzde 11.6’sı “Kararsızım”, yüzde 47.6’sı “Katılmıyorum”, yüzde 22’si “Hiç Katılmıyorum” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 3.63$) “Katılmıyorum” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerinin müzik dersini işlerken ne yaptıkları konusunda yeterli bilgiye sahip oldukları şeklinde yorumlanabilir.

“Öğrencilerime iyi düzeyde müzik kültürü verdiğime inanıyorum.” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 6.7’si “Tamamen Katılıyorum”, yüzde 28.7’si “Katılıyorum”, yüzde 29.9’u “Kararsızım”, yüzde 22’si “Katılmıyorum”, yüzde 12.8’i “Hiç Katılmıyorum” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 2.95$) “Kararsızım” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun iyi düzeyde müzik kültürü verdiklerine inanmaları konusunda kararsız oldukları ortaya çıkmıştır.

“Müzik yeteneğimin olmadığını düşünüyorum.” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 6.7’si “Tamamen Katılıyorum”, yüzde 16.5’i “Katılıyorum”, yüzde 16.5’i “Kararsızım”, yüzde 43.3’ü “Katılmıyorum”, yüzde 17.1’i “Hiç Katılmıyorum” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 3.48$) “Katılmıyorum” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun müzik yeteneklerinin yeterli olduğunu düşündükleri şeklinde yorumlanabilir.

“Müfettişin beni müzik dersinde değerlendirmesini istemem.” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 19.5’i “Tamamen Katılıyorum”, yüzde 25’i “Katılıyorum”, yüzde 10.4’ü “Kararsızım”, yüzde 37.2’si “Katılmıyorum”, yüzde 7.9’u “Hiç Katılmıyorum” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye

ilişkin puanların ortalaması ($X = 2.89$) “Kararsızım” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerinin müfettişlerin müzik derslerine kendilerini değerlendirmeleri konusunda kararsız oldukları şeklinde yorumlanabilir.

“Müzik dersini işleyeceğim gün tedirgin olurum.” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 6.7’si “Tamamen Katılıyorum”, yüzde 9.8’i “Katılıyorum”, yüzde 9.1’i “Kararsızım”, yüzde 47’si “Katılmıyorum”, yüzde 27.4’ü “Hiç Katılmıyorum” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 3.79$) “Katılmıyorum” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun müzik derslerini işlerken tedirgin olmadıkları, bu konuda kendilerine güvendikleri sonucu ortaya çıkmıştır.

“Müzik derslerini yalnızca işlemek olduğum için işlerim.” maddesine verilen yanıtlarda öğretmenlerin yüzde 9.8’i “Tamamen Katılıyorum”, yüzde 12.8’i “Katılıyorum”, yüzde 8.5’i “Kararsızım”, yüzde 47.6’sı “Katılmıyorum”, yüzde 21.3’ü “Hiç Katılmıyorum” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu maddeye ilişkin puanların ortalaması ($X = 3.58$) “Katılmıyorum” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğunu müzik derslerini yalnız işlemek zorunda oldukları için işlemedikleri şeklinde yorumlanabilir.

3.8. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması

3.8.1. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Tutum Puanlarının Cinsiyet Özellikleri Açısından Karşılaştırılması

Sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin tutum puanlarının cinsiyet özellikleri açısından karşılaştırılması Tablo 24’de verilmiştir.

Tablo 24. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Tutum Puanlarının Cinsiyet Özellikleri Açısından Sınama Sonuçları

Cinsiyet	N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
Kadın	88	3,6736	,42070	162	.492	.624
Erkek	76	3,6363	,54943			

Tablo 24’de, sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin tutum puanları arasında cinsiyet özellikleri açısından farklılık olup olmadığına yönelik bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre, kadın öğretmenlerin Müzik dersi öğretimine ilişkin tutumlarına ait puanların ortalaması ($X = 3.67$), erkek öğretmenlerin Müzik dersi öğretimine ilişkin tutumlarına ait puanların ortalaması ($X = 3.64$)’dür. Bu iki ortalama arasındaki farkın istatistiksel bakımdan anlamlı olup olmadığını belirlemek için yapılan t testi sonucu t değeri .492 olarak hesaplanmıştır. Bu değer ortalamalar arasında 0.05 önem düzeyinde anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir. Bu durum kadın ve erkek öğretmenlerin Müzik dersi öğretimine ilişkin olarak benzer tutumlara sahip oldukları şeklinde yorumlanabilir.

3.8.2. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Tutum Puanlarının Mesleki Hizmet Süreleri Açısından Karşılaştırılması

Sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin tutum puanları arasında mesleki hizmet süreleri açısından anlamlı bir farklılık olup olmadığına ait bulgular Tablo 25’de verilmiştir.

Tablo 25. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Tutum Puanlarının Mesleki Hizmet Süreleri Açısından Karşılaştırma Sonuçları

Mesleki Hizmet Süreleri	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar arası	1,242	4	,310	1,340	,258
Grup içi	36,853	159	,232		
Toplam	38,095	163			

Tablo 25 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin tutum puanları arasında mesleki hizmet süreleri açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir [$F_{(4-159)} = 1.340$, $p > .05$]. Bu durum mesleki hizmet süreleri farklılaştıkça sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin tutumlarının değişmediği şeklinde yorumlanabilir.

3.8.3. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Tutum Puanlarının Mezun Oldukları Eğitim Basamakları Açısından Karşılaştırılması

Sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin tutum puanları arasında mezun oldukları eğitim basamakları açısından anlamlı bir farklılık olup olmadığına ait bulgular Tablo 26’da verilmiştir.

Tablo 26. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Tutum Puanlarının Mezun Oldukları Eğitim Basamakları Açısından Karşılaştırma Sonuçları

Mezun Oldukları Eğitim Basamakları	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar arası	3,921	7	,560	2,557	,016	Eğitim Enstitüsü-Eğitim Yükseokulu
Grup içi	34,174	156	,219			
Toplam	38,095	163				

Tablo 26 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin tutum puanları arasında mezun oldukları eğitim basamakları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir [$F_{(7-156)} = 2.557, p > .05$]. Bu durum mezun oldukları eğitim basamakları farklılaşan sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin tutumlarının da değiştiği ve farklılık gösterdiği şeklinde yorumlanabilir.

3.8.4. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Tutum Puanlarının Eğitimleri Sürecinde Müzik Eğitimi Alma Özellikleri Açısından Karşılaştırılması

Sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin tutum puanlarının eğitimleri sürecinde müzik eğitimi alma özellikleri açısından karşılaştırılması Tablo 27’de verilmiştir.

Tablo 27. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Tutum Puanlarının Müzik Eğitimi Alma Özellikleri Açısından Karşılaştırma Sonuçları

Müzik Eğitimi Durumları	Alma N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
Evet	117	3,7289	,47367	162	3.112	.002
Hayır	47	3,4757	,46440			

Tablo 27’de, sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin tutum puanları arasında Müzik Eğitimi alma özelliği açısından farklılık olup olmadığına yönelik bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre, Müzik Eğitimi alan sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin tutumlarına ait puanların ortalaması ($X = 3.73$), Müzik Eğitimi almayan sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin tutumlarına ait puanların ortalaması ($X = 3.48$)’dır. Bu iki ortalama arasındaki farkın istatistiksel bakımdan anlamlı olup olmadığını belirlemek için yapılan t testi sonucu t değeri 3.112 olarak hesaplanmıştır. Bu değer ortalamalar arasında 0.05 önem düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunduğunu göstermektedir. Bu durum Müzik Eğitimi alan öğretmenlerin, Müzik Eğitimi almayan öğretmenlere göre Müzik dersi

öğretimine ilişkin tutumlarının daha yüksek olduğu ve Müzik eğitimi almanın Müzik dersi öğretimine ilişkin tutumları daha olumlu hale getireceği şeklinde yorumlanabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, elde edilen bulgular yorumlanmış, araştırmanın bulgularına ve yorumlarına dayalı olarak ulaşılan sonuçlara ve bu sonuçlara ilişkin önerilere yer verilmiştir.

4. 1. Sonuçlar

1. Sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeylerine ait sonuçlarda cinsiyetlerine göre erkek öğretmenler ile kadın öğretmenlerin müzik öğretimine yönelik bilgi düzeyleri birbirine yakındır. Meslekteki hizmet yılına göre müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyleri açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Bu durum mesleki hizmet süreleri farklılık gösterse de sınıf öğretmenlerinin Müzik öğretimine ilişkin bilgi düzeylerinin birbirine yakın olduğu sonucunu göstermektedir. Mezun oldukları eğitim basamağına göre müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyleri arasında mezun oldukları eğitim basamakları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Bu durum mezun oldukları okullar farklılık gösterse de sınıf öğretmenlerinin Müzik öğretimine ilişkin bilgi düzeylerinin birbirine yakınlık gösterdiği sonucunu ortaya çıkarmıştır. Görev yaptıkları illere göre Müzik dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyleri arasında görev yaptıkları il açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Bu durum iller farklılık gösterse de sınıf öğretmenlerinin Müzik öğretimine ilişkin bilgi düzeylerinin birbirine yakınlık gösterdiği şeklinde ifade edilebilir.
2. Sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin öz yeterlik algıları açısından farklılaşmadıkları ortaya çıkmıştır.
3. Meslekteki hizmet yılına göre sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin özyeterlilik algıları arasında mesleki hizmet süreleri açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Bu durum mesleki hizmet süreleri farklılaştıkça sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin özyeterlilik

algılarının değişmediği görülmüştür. En son mezun oldukları eğitim basamağına göre Müzik dersi öğretimine ilişkin özyeterlilik algıları incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin mezun oldukları eğitim basamakları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Bu durum mezun oldukları eğitim basamakları farklılaşan sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin özyeterlilik algılarının değişmediğini göstermektedir. Eğitimleri sürecinde Müzik Eğitimi alan sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin özyeterlilik algılarına ait puanları incelendiğinde ise anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna varılmıştır. Bu durum eğitim sürecinde müzik eğitimi almanın öz yeterlilik algısını olumlu yönde etkilediği şeklinde ifade edilebilir.

4. Sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretimine ilişkin tutum ölçeğinden aldıkları puanlar incelendiğinde; cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Meslekteki hizmet yılına göre incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin tutum puanları arasında mesleki hizmet süreleri açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. En son mezun oldukları eğitim basamakları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Bu durum mezun oldukları eğitim basamakları farklılaşan sınıf öğretmenlerinin Müzik dersi öğretimine ilişkin tutumlarının da değiştiği ve farklılık gösterdiği ortaya çıkmıştır.

4.2. Öneriler

1. Sınıf öğretmeni yetiştirmeye dönük öneriler:

- İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı, uygulanabilirlik, anlaşılabilirlik yönlerinden gözden geçirilmeli, müzik eğitimcilerinin, uzmanların ve görev başındaki öğretmenlerin görüşleri ve düşünceleriyle geliştirilmelidir.
- Bireysel Çalgı dersleri Sınıf Öğretmenliği Lisans Programlarında yer almalıdır. Böylece her sınıf öğretmeni istediği enstrümanı çalma olanağına sahip olabilir.

2.Halen görev yapmakta olan sınıf öğretmenlerini müzik dersi öğretimi açısından geliştirmeye dönük öneriler:

- Görev başındaki sınıf öğretmenlerinin tamamının düzenli bir planlama ile müzik dersinin gerektirdiği bilgi ve beceriler açısından hizmet içinde yetiştirilmeleri sağlanmalıdır.
- Müzik derslerinde yalnızca blok flüt öğretimi yeterli görülmemekte, vurmali ezgi ve ritim çalgılarının öğretime de yer verilmelidir. Bununla birlikte ders dışında diğer çalgıların öğretimi için kurslar açılmalıdır
- Müzik eğitimi derslerinde sınıf öğretmenin meslek yaşamında kullanabileceği ölçüde şarkı repertuarı oluşturulmalı ve öğretmenlik mesleğinde faydalanabileceği kitap ve benzeri kaynaklara ulaşması sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

AKBULUT, Efe

- 2006 “Müzik Öğretmeni Adaylarının Mesleklerine İlişkin Öz Yeterlik İnançları”
Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi. Cilt:II1, Sayı:II 24.

ALTUNÇEKİÇ, A ve DİĞERLERİ

- 2005 “Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlik İnanç Düzeyleri ve Problem Çözme Becerileri Üzerine Bir Araştırma (Kastamonu İli Örneği)” **Kastamonu Eğitim Dergisi**. Cilt:13 No:193–102.

ALTUNIŞIK, R. ve DİĞERLERİ

- 2005 **Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri. SPSS Uygulamaları**. 4. baskı.
Sakarya Kitabevi. Adapazarı.

ATAÜNAL, Aydoğan

- 1994 **Türkiye’de İlkokul Öğretmeni Yetiştirme Sorunu (1924-1994)**. MEB
Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara.

AYDOĞMUŞ, Rasim

- 2007 “Tutumlar”
<http://www2.aku.edu.tr/~gocak/testgelistirme/2007ebilimler/tutumlar>

BAŞARAN, Ethem.

- 1996 **Eğitim Yönetimi**, Yargıcı Matbaası, Ankara.

BAŞER, Fatma Adile

- 2004 “Müziğin Okul Öncesi Dönemde Çocuk Gelişimine Katkısı” **Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi** Sayı: 8.

BİLGİLİ, Aytül

2004 Sınıf Öğretmenliğinin Getirdiği Temel Müzik Bilgi ve Becerinin Kazanılma Düzeyleri. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

BOZKAYA, İsmail

2000 “Çağdaş Müzik ve Temel Özellikleri” **Müzikte 2000 Sempozyumu**. İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul.

BRADLEY, FORREST, WATSON, BLAKESLEE

2004 Fact Sheets On Music Education In Seventeen Countries
(<http://www.menc.orghttp://www.menc.org/connect/conf/imeps/symposium>)

20.09.2007 tarihinde indirilmiştir.

BÜYÜKÖZTÜRK, Şener

2002 **Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı**. 1. Baskı Pegema Yayıncılık, Ankara.

ÇİLDEN, Şinasi.

2001 “Müzik, Çocuk Gelişimi ve Öğrenme ”**G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt 21, Sayı 1 1–8.

DEMİRBATIR, E ve A. HELVACI

2006 Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf öğretmenliği Anabilim Dalı Öğrencilerinin Müzik Derslerine İlişkin Görüş Ve Beklentilerinin Değerlendirilmesi” **Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi**, Pamukkale.

DURUKAFA, G. ve S. KİRİŞ

----- “Almanya Ve Türkiye'de İlköğretim Okullarına Öğretmen Yetiştirme Programlarının Dünü Ve Bugünü <http://egitimdergi.pamukkale.edu.tr/makale> adresinden 09.01.2009 tarihinde indirilmiştir.

FRISS, Gabor

----- The Music Primary School. **In Search of Music Education**. Chicago.

GÜRGEN TEKİN, Elif

2006 “Müzik Eğitiminde Yaratıcılığı Geliştiren Yöntem Ve Yaklaşımları” **Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt: 7 Sayı:12.

HENNESSY, Sarah

1995 **Music 7-11: Developing Primary Teaching Skills**, Routhedge. London.

JORGENSEN, Estelle

1997 **In Search of Music Education**, Uni. Illionis Press, Chicago

KAPTAN, Murat

2004 Öğretmenlerinin Bolu İli İlköğretim Kurumlarında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Sorunlarının İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Bolu.

KARASAR, Niyazi

2002 **Bilimsel Araştırma Yöntemleri** 11. .baskı Nobel Yayıncılık, Ankara.

KOCABAŞ, A VE A. UYSAL

2006 İlköğretimde İşbirlikli Öğrenmenin Müzik Öğretiminde Sınıf Atmosferi Ve Şarkı Söyleme Becerileri Üzerindeki Etkisi” **Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi**, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli.

KONDU, Cemal

2009 **Anlayarak Hızlı Okuma ve Öğrenme**, İstanbul

KÜÇÜKÖNCÜ, Yılmaz

1999 “Sınıf Öğretmenliğinde Müzik Eğitimi” **Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi** Sayı 7.

MARC, Micheal

2002 **Source Readings From Aciend Greece to Today** RoutLedge Newyork, London.

MEB

1994 **İlköğretim Genel Müdürlüğü İlköğretim 1-8. Sınıflar Müzik Dersi Öğretim Programı**. Ankara.

MEB

2007 **İlköğretim Genel Müdürlüğü İlköğretim 1-8. Sınıflar Müzik Dersi Öğretim Programı**. Ankara.

ÖZMENTEŞ, Sabahat

2005 “Müzik Eğitiminin Boyutları ve Çalgı Eğitimi” **İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. Cilt 6, Sayı 9.

POLAT, Gülsüm

2005 **İlköğretim İkinci Kademe Müzik Dersi Müfredat Programının Amaçlarına Ulaşma Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüş ve Düşüncelerinin İncelenmesi** Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

SANDOR, Frigyes

1969 **Musical Education In Hungary**, Second Edition, Budapest.

SAY, Ahmet

1996 **Müzik Öğretimi**, Müzik Ansiklopedisi Yayınları. Ankara.

SAYDAM, Refik

2003 “İlköğretim Okulu I Ve II Devre Müzik Eğitiminde Eğitimci Sorunu”

Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu Bildiri Kitabı. İnönü Üniversitesi, Malatya.

SELANİK, Cavidan

1996 **Müzik Sanatının Tarihsel Serüveni**, Doruk Yayıncılık. Ankara.

SENEMOĞLU, Nuray

2005 **Gelişim, Öğrenme ve Öğretim Kuramdan Uygulamaya.** Gazi Kitabevi.12.Baskı Ankara.

SEVGİ, Ali

2003 “Nasıl Bir Müzik Öğretmeni?” **Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu Bildir Kitabı**, İnönü Üniversitesi, Malatya.

SÖNMEZ, Veysel

1994 **Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı**, 5. Baskı, Ankara.

SWANWICK, Keith

1997 **Music Mind and Education**, Routhedge. London.

ŞAKTANLI, Cem

- 2002 Eğitim Fakülteleri İlköğretim Bölümleri Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı
Son Sınıf Öğrencilerinin Lisans Programında Verilen Müzik Eğitimi
Derslerine İlişkin Görüşleri. Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

ŞAKTANLI, Cem

- 2004 “Eğitim Fakülteleri İlköğretim Bölümleri Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı
Son Sınıf Öğrencilerinin Lisans Programında Verilen Müzik Eğitimi
Derslerine İlişkin Görüşleri” **1924-2004 Musiki Muallim Mektebinde
Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirisi SDÜ,**
Isparta

ŞENDURUR, Y ve D. BARIŞ

- 2002 “Müzik Eğitimi ve Çocuklarda Bilişsel Başarı” **G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi
Dergisi** Cilt 22, Sayı 1. Ankara.

TENKOĞLU, Taner

- 2005 Farklı Müzik Algılarına Sahip Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerinin Müziğe
İlişkin Tutumlarının Belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

TÜRK DİL KURUMU

- 2009 **Büyük Türkçe Sözlük.** (<http://tdkterim.gov.tr/bts/> adresinden 12. 06. 2009 tarihinde indirilmiştir)

TÖREYİN, Ayşe Meral

- 1997 “Türkiye'nin İlköğretim Kurumlarındaki "Müzik Eğitimcisi" Sorunu” . **Meb
Filarmoni Sanat Dergisi**, Sayı.142.

UÇAN, Ali

1996 **İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi.** Müzik Ansiklopedisi Yayınları. Ankara.

UÇAN, Ali

1997 Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar” Müzik Ansiklopedisi Yayınları. Ankara.

UÇAN, Ali

2006 “Müzik Öğretmenliği Yeterlikleri” **Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi**, Pamukkale Üniv. Eğt. Fak. Denizli.

ÜREDİ, Işıl

2006 Sınıf Öğretmeni Adaylarının Cinsiyetlerine, Bulundukları Sınıflara ve Başarı Düzeylerine Göre Fen Öğretimine İlişkin Öz-Yeterlik İnançlarının Karşılaştırılması, **Yeditepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. Cilt:1 Sayı:2.

YAVUZOĞLU, Nail

1963 **Temel Müzik Eğitimi**, İnkılâp Kitabevi. İstanbul.

YÜNLÜ, Figen

2002 İlköğretim Okullarında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersine İlişkin Eğitim Gereksinimleri. Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir.

EKLER

EK - 1: Araştırma İzni

EK - 2: Veri Toplama Aracı

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı

Sayı : B.08.0.EGD.0.33.05.311- 67 / 588
Konu : Araştırma İzni

25/02/2008

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

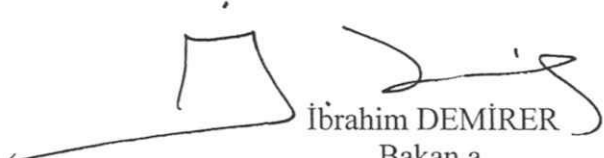
- İlgi : a) 13.02.2008 tarih ve B.30.2.ÇAÜ.0.70.72.00-290-251/1239 sayılı yazı
b) 28.02.2007 tarih ve B.08.0.EGD.0.33.05.311-311/1084 sayılı Makam Onayı ile Uygulamaya Konulan "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi

Üniversiteniz Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Çiğdem SAYLAM'ın "Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeyleri, Öz Yeterlilik Algıları ile Tutumlarının Belirlenmesi" konulu araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılacak anketlerin Antalya, Aydın, Çanakkale, Edirne, Mardin, Ordu ve Sivas illerindeki ilköğretim okullarında görevli sınıf öğretmenlerine uygulama izin talebi incelenmiştir.

Üniversiteniz tarafından kabul edilen onaylı bir örneği Bakanlığımızda muhafaza edilen (10 sayfa – 58 sorudan oluşan) anketlerin, belirtilen illerdeki ilköğretim okullarında görevli sınıf öğretmenlerine uygulanmasında bir sakınca görülmemektedir.

İlgi (b) Yönergenin 5. Maddesinin (o) bendi uyarınca taahhütnamenin ve araştırmanın bitiminde sonuç raporunun iki örneğinin Bakanlığımıza gönderilmesi gerekmektedir. :

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

İbrahim DEMİRER
Bakan a.
Daire Başkanı

EK :

- 1- Anket Örneği (1 Adet-10 Sayfa)
- 2- Okul Listesi (1 Adet-2 Sayfa)

GMK. Bulvarı No:109
06570 Maltepe/ANKARA
Tel : 0 312 230 36 44
Faks : 0 312 231 62 05
earged@meb.gov.tr | earged.meb.gov.tr

www.egitimdestek.meb.gov.tr

www.haydikizlariokula.org

www.bilgisayarliogretimdestek.org

EK- 1 Örnekleme Alınan Okulların Listesi

Antalya İli Okulları

1. Özel Antalya Envar Koleji
2. Antalya Yunus Emre İlköğretim Okulu
3. Antalya Elmalı Hamdi Yazı İlköğretim Okulu
4. Antalya Elmalı Ali Mumcu İlköğretim Okulu
5. Antalya Karaöz İlköğretim Okulu
6. Antalya Ülkü Seyfi Kandemir İlköğretim Okulu
7. Antalya Güvenlik İlköğretim Okulu
8. Antalya Kazım Şanöz İlköğretim Okulu

Aydın İli Okulları

1. Aydın Söke 100.Yıl Atatürk İlköğretim Okulu İ
2. Aydın Söke Atatürk İlköğretim Okulu
3. Aydın Söke Behiye Hanım İlköğretim Okulu
4. Aydın Söke Çeltikçi İlköğretim Okulu
5. Aydın Söke Uygun Güzel İlköğretim Okulu
6. Aydın Söke Felekşan Fırat İlköğretim Okulu
7. Aydın Söke Fevzi Paşa İlköğretim Okulu
8. Aydın Söke Kemal Paşa İlköğretim Okulu
9. Aydın Söke Sıdika İlköğretim Okulu
10. Aydın Söke Sadullah Kuşada İlköğretim Okulu

Çanakkale İli Okulları

1. Çanakkale Arıburun İlköğretim Okulu
2. Çanakkale Atatürk İlköğretim Okulu
3. Çanakkale Barbaros Hayrettin Paşa İlköğretim Okulu
4. Çanakkale Gazi İlköğretim Okulu
5. Çanakkale İstiklal İlköğretim Okulu
6. Çanakkale Merkez İlköğretim Okulu
7. Çanakkale 18 Mart İlköğretim Okulu
8. Çanakkale Ömer Mart İlköğretim Okulu
9. Çanakkale Mustafa Kemal İlköğretim Okulu
10. Çanakkale Turgut Reis İlköğretim Okulu
11. Çanakkale Küçükkuyu İlköğretim Okulu
12. Çanakkale Geyikli İlköğretim Okulu

Edirne İli Okulları

1. Edirne Keşan Abdülşavur İlköğretim Okulu
2. Edirne Keşan Ahmet Yenice İlköğretim Okulu
3. Edirne Keşan Ali Kale Ve Kardeşleri İlköğretim Okulu
4. Edirne Keşan Anafartalar İlköğretim Okulu Müdürlüğü
5. Edirne Keşan Atatürk İlköğretim Okulu
6. Edirne Keşan Bademlik İlköğretim Okulu
7. Edirne Keşan Gazi İlköğretim Ve İş Okulu
8. Edirne Keşan İnönü İlköğretim Okulu
9. Edirne Keşan Yekta Baydar İlköğretim Okulu
10. Edirne Keşan Kurtuluş İlköğretim Okulu
11. Edirne Keşan Rasim Ergene İlköğretim Okulu
12. Edirne Keşan Raşit Efendi İlköğretim Okulu
13. Edirne Enez Atatürk İlköğretim Okulu
14. Edirne Enez Büyükevren Aziz Yörük İlköğretim Okulu

15. Edirne Enez Cumhuriyet İlköğretim Okulu
16. Edirne Enez Hasköy İlköğretim Okulu
17. Edirne Enez Sultaniçe İlköğretim Okulu
18. Edirne Enez Yenice İlköğretim Okulu

Mardin İli Okulları

1. Mardin Nusaybin Atatürk İlköğretim Okulu
2. Mardin Nusaybin Cumhuriyet İlköğretim Okulu
3. Mardin Nusaybin Edip Mungan İlköğretim Okulu
4. Mardin Nusaybin Gazipaşa İlköğretim Okulu
5. Mardin Nusaybin Kaymakam Bülent Pekdemir İlköğretim Okulu
6. Mardin Nusaybin Merkez İlköğretim Okulu
7. Mardin Nusaybin Misak-İ Milli İlköğretim Okulu
8. Mardin Nusaybin Yavuz Selim İlköğretim Okulu
9. Mardin Nusaybin Yıldırım İlköğretim Okulu
10. Mardin Nusaybin Zeynel Abidin İlköğretim Okulu

Ordu İli Okulları

1. Ordu Kumru Atatürk YİBO
2. Ordu Kumru Mehmet Akif Ersoy İÖO
3. Ordu Kumru Aşağıdamlalı İÖO
4. Ordu Kumru Yukarıdamlalı Fatih İÖO
5. Ordu Kumru Yukarıdamlalı İÖO
6. Ordu Kumru Aşağıdamlalı İÖO

Sivas İli Okulları

1. Sivas Mimar Sinan İlköğretim Okulu
2. Sivas Yıldızeli Direkli İlköğretim Okulu
3. Sivas Yıldızeli Menteşe İlköğretim Okulu
4. Sivas 100.Yıl İlköğretim Okulu
5. Sivas Mehmet Akif İlköğretim Okulu
6. Sivas Mehmetçik İlköğretim Okulu
7. Sivas Yıldız İlköğretim Okulu
8. Sivas Merkez Kongre İlköğretim Okulu
9. Sivas İnönü İlköğretim Okulu
10. Sivas İstiklal İlköğretim Okulu

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI

02087

Sayı : B.30.2.ÇAÜ.0.70.72.00- 290-409
Konu : Araştırma izni.

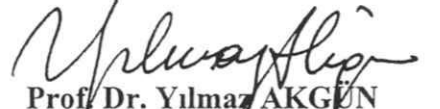
07 Mart 2008

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İLGİ : 06.02.2008 tarih ve295-232 sayılı yazınız.

Enstitünüz İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı tezli yüksek lisans öğrencisi Çiğdem SAYLAM'ın, "Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeyleri, Öz Yeterlilik Algıları ile Tutumlarının Belirlenmesi" başlıklı teziyle anket uygulama çalışması ile ilgili Milli Eğitim Bakanlığı Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı'nın 25.02.2008 tarih ve ...67/588 sayılı yazısı yazımız ekinde gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Prof. Dr. Yılmaz AKGÜN
Rektör Yardımcısı

EK:

- Yazı (13 sayfa)

Telefon: 0 286 218 00 18 Pbx Dahili 1179-1186 Fax: 0 286 218 05 15 e-mail: ogris@comu.edu.tr 17100 Çanakkale

Hi, cigdem Sign Out All-New Mail Help

Get the New, Safer IE8

Yahoo! Mail

YAHOO! MAIL
Classic

Search

Web Search

Enter Your Search

Shop for Deals

Mail

Contacts

Calendar

Notepad

What's New?

Mobile Mail

Options

Check Mail

Compose

Search Mail

Search the Web

Find Deals on
1M+ Shoes

Folders

Inbox (4)

Drafts (5)

Sent

Spam (6)

[Empty]

Trash

[Empty]

Chat & Mobile Text

I am Offline

My Folders [Add - Edit]

teb bankası (1)

Search Shortcuts

My Photos

My Attachments

[Previous](#) | [Next](#) | [Back to Messages](#)[Mark as Unread](#) | [Print](#)

Delete

Reply

Forward

Move...

murat kaptan ile ilgili tez çalışması

Thursday, April 23, 2009 9:39 PM

From: "cigdem saylam" <cigdemsaylam@yahoo.com>

To: uguralpagut@hotmail.com

Değerli Uğur Bey ,

Ben Çiğdem Saylam Kırcioğlu, Edirne'nin Keşan İlçesinde Müzik öğretmeni olarak görev yapmaktayım. Aynı zamanda Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında Yüksek Lisans öğrencisiyim. Tez konumu Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeyleri Öz Yeterlik Algıları ve Tutumları olarak belirledim. 2004 yılında danışmanlığını yaptığınız Murat Kaptan'a ait çalışmada(**Bolu ili ilköğretim kurumlarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin, müzik derslerinin işleyişi ile ilgili karşılaştıkları sorunların incelenmesi**)kullanılan ölçme aracından yararlanmak istiyorum. Gerekli izni sizden ve öğrenciniz Murat Kaptan'dan nasıl alabilirim?Bu konuda yardımcı olursanız sevinirim.

Şimdiden teşekkür eder, Çalışmalarınızda başarılar dilerim...

Çiğdem Saylam Kırcioğlu
Edirne Keşan Kurtuluş İÖO Müzik Öğretmeni

Delete

Reply

Forward

Move...

[Previous](#) | [Next](#) | [Back to Messages](#)

Select Message Encoding

[Full Headers](#)

Check Mail

Compose

Search Mail

Search the Web

Copyright © 1994-2009 Yahoo! Inc. All rights reserved. Terms of Service - Copyright/IP Policy - Guidelines

NOTICE: We collect personal information on this site.

To learn more about how we use your information, see our Privacy Policy

Hi, cigdem | Sign Out | All-New Mail | Help

Get the New, Safer IE8

Yahoo! Mail

YAHOO! MAIL
Classic

Search

Web Search

Mail

Contacts

Calendar

Notepad

What's New?

Mobile Mail

Options

Check Mail

Compose

Search Mail

Search the Web

Sun & Fun
Find deals now![Previous](#) | [Next](#) | [Back to Messages](#)[Mark as Unread](#) | [Print](#)

Delete

Reply

Forward

Move...

Folders

Inbox (4)

Drafts (5)

Sent

Spam (6) [Empty]

Trash [Empty]

Chat & Mobile Text

I am Offline

My Folders [Add - Edit]

teb bankası (1)

Search Shortcuts

My Photos

My Attachments

Aytül Bilgili'ye ait tez Çalışması

Thursday, April 23, 2009 9:56 PM

From: "cigdem saylam" <cigdemsaylam@yahoo.com>

To: ilhan@education.ankara.edu.tr

Değerli Ayşe Çakır İlhan,

Ben Çiğdem Saylam Kırcioğlu, Edirne'nin Keşan İlçesinde Müzik öğretmeni olarak görev yapmaktayım. Aynı zamanda Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında Yüksek Lisans öğrencisiyim. Tez konumu Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeyleri Öz Yeterlik Algıları ve Tutumları olarak belirledim. 2004 yılında danışmanlığını yaptığınız Aytül Bilgili'ye ait çalışmada (Sınıf öğretmenliğinin gerektirdiği temel müzik bilgi ve becerilerinin kazanılma düzeyleri, Mustafa Kemal Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı örneği) kulanılan ölçme aracından yararlanmak istiyorum. Gerekli izni sizden ve öğrenciniz Aytül Bilgili'den nasıl alabilirim? Bu konuda yardımcı olursanız sevinirim.

Şimdiden teşekkür eder, Çalışmalarınızda başarılar dilerim...

Çiğdem Saylam Kırcioğlu
Edirne Keşan Kurtuluş İÖO Müzik Öğretmeni

Delete

Reply

Forward

Move...

[Previous](#) | [Next](#) | [Back to Messages](#)

Select Message Encoding

[Full Headers](#)

Check Mail

Compose

Search Mail

Search the Web

Copyright © 1994-2009 Yahoo! Inc. All rights reserved. Terms of Service - Copyright/IP Policy - Guidelines

NOTICE: We collect personal information on this site.

To learn more about how we use your information, see our Privacy Policy

Search

Web Search

Mail

Contacts

Calendar

Notepad

What's New?

Mobile Mail

Options

Check Mail

Compose

Search Mail

Search the Web

Las Vegas
Find deals now![Previous](#) | [Next](#) | [Back to Messages](#)[Mark as Unread](#) | [Print](#)

Delete

Reply

Forward

Move...

ölçme aracı izni

Thursday, April 30, 2009 4:13 PM

From: "cigdem saylam" <cigdemsaylam@yahoo.com>

To: abigil@mku.edu.tr

Değerli Ayşe Çakır İlhan ,

Ben Çiğdem Saylam Kircioğlu, Edirne'nin Keşan İlçesinde Müzik öğretmeni olarak görev yapmaktayım. Aynı zamanda Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında Yüksek Lisans öğrencisiyim. Tez konumu Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretimine İlişkin Bilgi Düzeyleri Öz Yeterlik Algıları ve Tutumları olarak belirledim. 2004 yılında yapmış olduğunuz çalışmada(Sınıf öğretmenliğinin gerektirdiği temel müzik bilgi ve becerilerinin kazanılma düzeyleri, Mustafa Kemal Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı örneği)kullanılan ölçme aracından yararlanmak istiyorum. Gerekli izni sizden alabilir miyim ?Bu konuda yardımcı olursanız sevinirim.

Şimdiden teşekkür eder, Çalışmalarınızda başarılar dilerim...

Çiğdem Saylam Kircioğlu
Edirne Keşan Kurtuluş 100 Müzik Öğretmeni

Delete

Reply

Forward

Move...

[Previous](#) | [Next](#) | [Back to Messages](#)

Select Message Encoding

[Full Headers](#)

Check Mail

Compose

Search Mail

Search the Web

VERİ TOPLAMA ARACI

Değerli Meslektaşım,

Elinizdeki veri toplama aracı, sınıf öğretmenlerinin Müzik Dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyi, özyeterlik algısı ve tutumlarını belirlemeyi amaçlamaktadır. Veri toplama aracı 4 bölümden oluşmaktadır. 1. Bölümde Kişisel Bilgiler, 2. Bölümde Bilgi testi, 3. Bölümde Özyeterlik Ölçeği ve 4. Bölümde Tutum Ölçeği yer almaktadır. Veri toplama aracında toplam 78 madde bulunmaktadır. Sizden isteğim veri toplama aracının her bölümünün başında bulunan yönergeyi okuyarak yanıtlarınızı vermenizdir. Bilgi Testi hariç; diğer maddelerin doğru ya da yanlış olması söz konusu değildir. Lütfen veri toplama aracının hiçbir maddesini yanıtsız bırakmayınız.

Araştırmadan elde edilen veriler, bilimsel amaçlarla değerlendirilecek olup kimlik bilgilerinizi yazmanıza gerek yoktur. Vereceğiniz yanıtların samimi olması, araştırmanın amacına ulaşması için önemli katkı sağlayacaktır. Veri toplama aracının yanıtlanmasıyla göstereceğiniz duyarlılığa şimdiden teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Çiğdem Saylam

Edirne Enez Atatürk İÖÖ Müzik Öğretmeni

cigdemsaylam@yahoo.com

I. BÖLÜM

Birinci bölümde araştırmanın karşılaştırmaya dayalı alt amaçları için gerekli olan kişisel bilgileriniz sorulmaktadır. Lütfen durumunuza uygun düşen seçeneği (X) işaretleyiniz.

KİŞİSEL BİLGİLER

1. Meslekteki Hizmet Süreniz: 0- 5 yıl () 6-10 yıl () 11-15 yıl ()
16 ve 20 () 21 ve üzeri ()
2. Cinsiyet: Kadın () Erkek ()
3. En Son Mezun Olduğunuz Eğitim Basamağı:
() Eğitim Enstitüsü
() AÖF Lisans Tamamlama
() Eğitim Fakültesi 2+2 Lisans Tamamlama
() Eğitim Fakültesi Dışı Lisans Programı(belirtiniz).....
() Eğitim Yüksek Okulu
() Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Dışı Lisans Programı(belirtiniz).....
() Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Programı
() Diğer (belirtiniz)
4. Müzik dersi ile ilgili hizmet içi eğitim aldım. Evet () Hayır ()
5. Görev Yaptığınız İl:

II. BÖLÜM BİLGİ TESTİ

Aşağıdaki Bilgi Testinde; Müzik Dersi öğretimine ilişkin bilgi düzeyini belirlemeyi amaçlayan toplam 26 soru bulunmaktadır Soruyu okuyarak doğru olduğunu düşündüğünüz yanıtınızın yer aldığı boşluğun içini (X) şeklinde işaretleyiniz.

1- Bir şarkıda belirli sürelerin bulunduğu bölüme ne ad verilir?

- a) Dizek ()
- b) Ölçü ()
- c) Anahtar ()
- d) Tekrar ()

2- Bir şarkının başına konulan rakamlara ne ad verilir?

- a) Şarkı Rakamları ()
- b) Sol Anahtarı ()
- c) Ölçü rakamları ()
- d) Ölçü sayısı ()

3- Bir şarkının ritmini oluşturan şekillere ne ad verilir?

- a) Süre ve süre kalıpları ()
- b) Ölçü rakamları ()
- c) Ölçü sayıları ()
- d) Nüans terimleri ()

4- Bir şarkının daha anlamlı olabilmesi için kuvvetli veya hafif çalınıp- söylenmesine ne ad verilir?

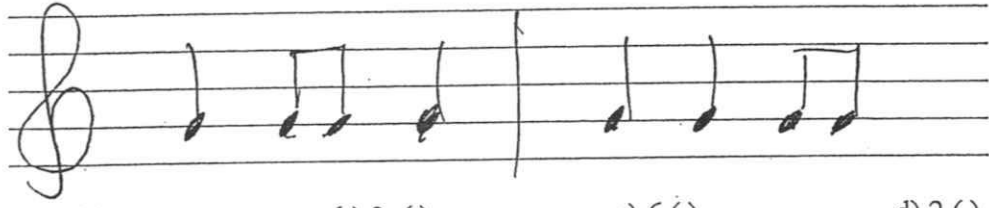
- a) Hareket-hız ()
- b) Vurgu ()
- c) Kanon ()
- d) Nüans-Gürlük ()

5- Bir Şarkının daha anlamlı olabilmesi için ağır veya çabuk çalınıp-söylenmesine ne ad verilir.

- a) Şiddet ()
- b) Hareket-Hız ()
- c) Çok seslilik ()
- d) Gürlük ()

6- Aşağıdaki şarkının ölçü rakamları ne olabilir?

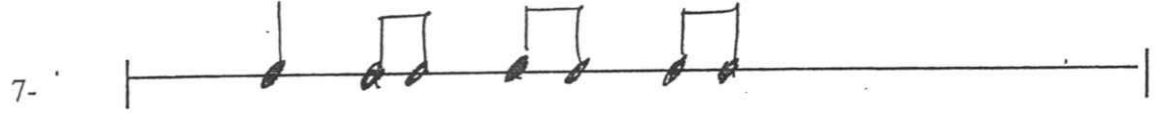

a) 4 ()
4

b) 3 ()
4

c) 6 ()
8

d) 2 ()
4

Yukarıdaki süre kalıbına uyan cümle aşağıdakilerden hangisi olabilir ?

- a) Gel bize katıl bize ()
- b) Sen karanfil olmaya geldin ()
- c) Ben papatya, çikolata aldım ()
- d) Koş manolya, nergis topla ()

8-Aşağıdakilerden hangisi gürlük'ü ifade eder ?

- a) Forte ()
- b) Senyo ()
- c) Decapo ()
- d) Moderato ()

9- Aşağıdaki terimlerden hangisi bir şarkının Hızını-Hareketini gösterir ?

- a) Kuvvetli ()
- b) Çabukça ()
- c) Hafif ()
- d) Vurgu ()

TAŞITLAR -1-

Orta

Söz : Sefai Acay

10- Yukarıdaki şarkıda kullanılan en ince ses hangisidir ?

- a) İnce do () b) Si () c) La () d) İnce Re ()

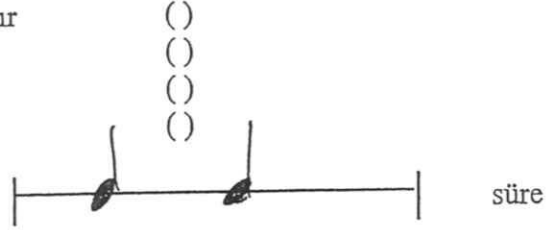
11- Yukarıdaki şarkıda kullanılan ses değıştirici hangisidir ?

- a) Fa # () b) Fa b () c) Sol # () d) Do # ()

12 – Yukarıdaki şarkıda kullanılan ses değıştiricinin işlevi aşağıdakilerden hangisidir ?

- a) Önüne geldiğı sesi yarım ses kalınlaştırır ()
b) Önüne geldiğı sesi doğal haline getirir ()
c) Önüne geldiğı sesi bir ses inceltir ()
d) Önüne geldiğı sesi yarım ses inceltir ()

13- Yukarıdaki Şarkıda kullanılan kalıbı kaç vuruşta çalınır ve söylenir ?

- a) 2 vuruş () b) 1 vuruş () c) Yarım vuruş () d) 4 vuruş ()

14- Aşağıdaki ifadelerden hangisi fa major dizi için doğrudur ?

- a) Fa major dizi bir bemol işareti alır ()
b) Fa major dizi bir diyez işareti alır ()
c) Fa major dizi hiç ses değıştirici almaz ()
d) Fa major dizi bir diyez, bir bemol işareti alır ()

Ek 2'nin Devamı

15 – Bir şarkı Re sesiyle bitiyor ve hiç ses değıştirici almıyorsa, bu şarkının dizisi ile söylenecek en doğru ifade hangisidir ?

- a) Şarkı Do Major dizide yazılmıştır ()
b) Şarkı Re Major dizide yazılmıştır ()
c) Şarkı Re Hüseyni dizide yazılmıştır ()
d) Şarkı Re Minör dizide yazılmıştır ()

16- 6 lik ölçü rakamları kaç zamanlıdır ?
8

- a) 3 Zamanlı () b) 2 Zamanlı () c) 4 Zamanlı () d) 1 Zamanlı ()

17- 7 lik ölçü vuruşları hangi usul içerisinde yer alır ?
8

- a) Aksak usul () b) Basit usul () c) Bileşik usul () d) Karışık usul ()

18- İstiklal Marşımızın Bestecisi ve söz yazarı kimdir ?

- a) Osman Zeki Engin – Mehmet Akif ERSOY
- b) Cemal Reşit Rey– Mehmet Akif ERSOY
- c) Ahmet Adnan Saygun– Mehmet Akif ERSOY
- d) Osman Zeki Üngör– Mehmet Akif ERSOY

19- İstiklal Marşımız ilköğretimde ezgisiyle kaçınıcı sınıftan itibaren verilmelidir?

- a) 2. Sınıf ()
- b) 5. Sınıf ()
- c) 4. Sınıf ()
- d) 6. Sınıf ()

20- İstiklal Marşımız ilköğretimde ezgisiyle birlikte öğretilirken hangi öğretim yöntemi kullanılmalıdır?

- a) Notadan öğretim yöntemi ()
- b) Kulaktan öğretim yöntemi ()
- c) Soru-cevap öğretim yöntemi ()
- d) Anlatım öğretim yöntemi ()

21- İlköğretimde en çok sıklıkla kullanılan sınıf çalgıları neler olmalıdır?

- a) Gitar-Blokflüt ()
- b) Piyano-Bağlama ()
- c) Blokflüt-Çocuk vurma çalgıları ()
- d) Mandolin-Gitar ()

22- Yazılan süre kalıbının () ilköğretimde notadan şarkı öğretiminde kaçınıcı sınıfta uygulaması yapılmalıdır?

- a) 3. Sınıf ()
- b) 4. Sınıf ()
- c) 5. Sınıf ()
- d) 1. Sınıf ()

23- İlköğretimde müziğimizde Hız ve Gürlük konuları bilinçli olarak kaçınıcı sınıftan itibaren verilmelidir?

- a) 1. Sınıf ()
- b) 2. Sınıf ()
- c) 4. Sınıf ()
- d) 3. Sınıf ()

24- İlköğretimde notayla çalgı eğitimi kaçınıcı sınıfta başlamalıdır?

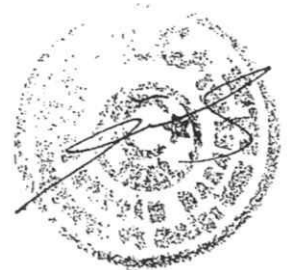
- a) 1. Sınıf ()
- b) 4. Sınıf ()
- c) 5. Sınıf ()
- d) 3. Sınıf ()

25- İlköğretimde Müzik Eğitimi derslerinde kullanılan öğretim yöntemlerinden değildir?

- a) Orff Metodu
- b) Suziki Metodu
- c) Dalcrose Metodu
- d) Saint-Micheal Metodu

26- Aşağıdakilerden hangisi Orff Çalgılarından değildir?

- a) Tef
- b) Marakas
- c) Agogo
- d) Gitar

III. BÖLÜM ÖZYETERLİK ALGI ÖLÇEĞİ

Aşağıda Kaptan (2004) tarafından geliştirilmiş olan Öz Yeterlik Algı Ölçeği bulunmaktadır. Müzik Dersi öğretimine ilişkin öz yeterlik düzeyinizi belirlemeyi amaçlayan toplam 27 sorunun bulunduğu veri toplama aracının lütfen hiçbir sorusunu yanıtsız bırakmayınız. Yanıtınızı diğer bölümlerde olduğu gibi boşluğun içini (X) şeklinde işaretleyerek veriniz.

1- Eğitimciliğe yönelik öğrenim gördüğünüz yıllardaki eğitim programında, müzik eğitimi aldınız mı?

() Evet (Haftadasaat,yarıyıl)

() Hayır

2- Eğitimciliğe yönelik öğrenim gördüğünüz yıllarda aldığınız müzik eğitimi derslerinde, nota bilgisine ne ölçüde sahip olduğunuzu düşünüyor musunuz?

() Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen

() Çok az () Hiç

3- Eğitimciliğe yönelik öğrenim gördüğünüz yıllarda aldığınız müzik eğitimi derslerinde, solfej (notaları ses yüksekliğine ve tartımlarına göre okuyabilme) yapabilmeyi ne ölçüde öğrenebildiğinizi düşünüyor musunuz?

() Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen

() Çok az () Hiç

4- Eğitimciliğe yönelik öğrenim gördüğünüz yıllarda aldığınız müzik eğitimi derslerinde, şarkının gürlüğünü tanımlayan gürlük terimlerini (forte, piyano vb) ne ölçüde öğrenebildiğinizi düşünüyor musunuz?

() Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen

() Çok az () Hiç

5- Eğitimciliğe yönelik öğrenim gördüğünüz yıllarda aldığınız müzik eğitimi derslerinde, şarkının hızını tanımlayan hız terimlerini (Andante, Moderato, Allegro vb) ne ölçüde öğrenebildiğinizi düşünüyor musunuz?

() Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen

() Çok az () Hiç

6- Eğitimciliğe yönelik öğrenim gördüğünüz yıllarda aldığınız müzik eğitimi derslerinde, müzik tarihi ile ilgili bilgi ve birikimlere ne ölçüde sahip olduğunuzu düşünüyor musunuz?

() Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen

() Çok az () Hiç

7- Eğitimciliğe yönelik öğrenim gördüğünüz yıllarda aldığınız müzik eğitimi derslerinde, müzik kültürü ile ilgili bilgi ve birikimlere ne ölçüde sahip olduğunuzu düşünüyorsunuz ?

() Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen

() Çok az () Hiç

8-Müzik derslerinizde öğrencilerinize şarkı öğretirken, sesinizi kullanmaya gereksinim duyuyor musunuz?

() Evet () Hayır

9-Müzik derslerinizde öğrencilerinize şarkı öğretirken, sesinizi ne ölçüde kullanıyorsunuz?

() Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen
() Çok az () Hiç

10-Sesinizin ve buna ilişkin müzik birikiminizin, müzikal bir biçimde şarkı söylemeye yeterli olduğunu düşünüyor musunuz ?

() Evet () Hayır

11- Eğitimciliğe yönelik öğrenim gördüğünüz yıllarda aldığınız müzik eğitimi derslerinde, öğretmeniniz derste hangi çalgı ya da çalgıları kullanmaktaydı?

() Blok Flüt () Mandolin () Keman
() Piyano () Org () Viyola
() Viyolonsel () Bağlama () Gitar
() Vurmalı Çalgılar (Darbuka, Tef,Zil VB) () Orff Çalgıları () Hiçbiri

12- Eğitimciliğe yönelik öğrenim gördüğünüz yıllarda, eğitimi alarak kullanabildiğiniz bir çalgı ya da çalgıları kullanmaktaydı?

() Blok Flüt () Mandolin () Keman
() Piyano () Org () Viyola
() Viyolonsel () Bağlama () Gitar
() Vurmalı Çalgılar (Darbuka, Tef,Zil VB) () Orff Çalgıları () Hiçbiri

13- Eğitimciliğe yönelik almış olduğunuz eğitim dışında kendi gereksinimleriniz doğrultusunda çalgı eğitimi aldınız mı?

() Evet
() Hayır

14-Müzik derslerinizde, çalabildiğiniz çalgıyı kullanma sıklığınız ne ölçüdedir?

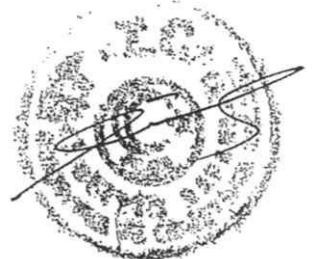
() Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen
() Çok az () Hiç

15-Müzik derslerinizi, İlköğretim kurumları Müzik dersi Öğretim Programında belirtilen plan ve konulara göre işlemektesiniz ?

() Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen
() Çok az () Hiç

16- İlköğretim kurumları Müzik dersi Öğretim Programındaki konuları, anlamaya ilişkin ne ölçüde güçlük çekmektesiniz?

() Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen
() Çok az () Hiç

17- İlköğretim kurumları Müzik dersi Öğretim Programındaki konuları, anlatmaya ilişkin ne ölçüde güçlük çekmektesiniz?

- () Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen
() Çok az () Hiç

18- Müzik dersi öğretim programına ya da müzik dersine ilişkin karşılaştığınız sorunlara cevap bulmak açısından, okulunuzdaki ya da yakın çevrenizdeki müzik öğretmenlerinden ne ölçüde yararlanabilmektesiniz?

- () Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen
() Çok az () Hiç

19- Öğrencilerinize öğreteceğiniz şarkıların, sınıf seviyesine uygun olmasına ne derecede dikkat etmektesiniz?

- () Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen
() Çok az () Hiç

20- Müzik Öğretim yöntemleri ile ilgili bilgi ve birikime ne ölçüde sahipsiniz?

- () Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen
() Çok az () Hiç

21- Müzik eğitimi derslerinizde, aşağıdaki müzik öğretim yöntemlerinden hangilerini kullanmakta mısınız?

- () Anlatma yoluyla müzik öğretim yöntemi
() Karşılıklı konuşma yoluyla müzik öğretim yöntemi
() Tartışma yoluyla müzik öğretim yöntemi
() Sorma/Yanıtlama yoluyla müzik öğretim yöntemi
() Oyunlaştırma yoluyla müzik öğretim yöntemi
() Gösterme/Yaptırma yoluyla müzik öğretim yöntemi
() Kulaktan öğretim yöntemi
() Yazıdan/Notadan öğretim yöntemi
() Devinimden/Oyundan öğretim yöntemi

22- Öğrencilerinize CD veya kasetten dinletme yoluyla şarkı, türkü ve marş öğretmeyi ne derecede tercih etmektesiniz ?

- () Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen
() Çok az () Hiç

23- Müzik eğitimi derslerinizde, öğrencilerinizin derse motivasyonunu ne ölçüde sağlayabilmektesiniz?

- () Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen
() Çok az () Hiç

24- Öğrencilerinizin beğeni düzeylerini geliştirecek ve müzik derslerinden hoşlanmalarını sağlayacak faaliyetlerden, hangilerini uygulayabilmektesiniz?

- () Müzik derslerinde herhangi bir çalgı çalarak öğrencilere dinletiler yapmak.
() CD ve Kaset yoluyla dünya müzik kültürlerinden seçkin örnekler dinletmek
() Video, DVD, VCD'den müziğe ilişkin program ve konser kayıtları izletmek,
() Sınıfınızı yakın çevrenizdeki konser faaliyetlerine götürmek
() Hiçbiri

25- M.E. B'in İlköğretim okullarına göndermiş olduğu müzik eğitimi ders kitabını, müzik derslerinizde ne ölçüde kullanabilmektesiniz?

- () Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen
() Çok az () Hiç

26- Müzik eğitimi ders kitabı dışında, diğeri bir müzik kitabı, dergisi, şarkı-türkü dağarcığı kitabı kullanmakta mısınız ?

- () Evet
() Hayır

27- Öğrencilerinize öğrettiğiniz şarkı, türkü ve marşları, (koro halinde) ders içi ve dışı etkinliklerde ne ölçüde sergileyebilmektesiniz?

- () Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen
() Çok az () Hiç

IV. BÖLÜM

MÜZİK DERSİ ÖĞRETİMİNE İLİŞKİN TUTUMLARI BELİRLEME ÖLÇEĞİ

Aşağıdaki Tutum Ölçeğinde; Müzik Dersi öğretimine ilişkin tutumlarınızı belirlemeyi amaçlayan toplam 25 adet tutum cümlesi bulunmaktadır Lütfen cümleleri sıra ile okuyunuz ve sizin durunuza uygun düşen yanıtı kutucuğun içini X şeklinde işaretleyiniz

İFADELER	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1. Müzik dersini sıkıcı buluyorum					
2. Müzik dersini gerekli görüyorum					
3. Müzik dersinde kendimi yetersizi buluyorum					
4. Müzik dersine korkarak geliyorum					
5. Müzik dersi önemli bir derstir.					
6. Sesim kötü olduğu için müzik dersini sevmiyorum.					
7. Enstrüman çalmayı çok isterdim					
8. Sesimin güzel olmasını isterdim					
9. İmkânım olsa müzik dersini işlemezdim					
10. Müzik dersi saati daha fazla olsa daha iyi olur.					
11. Müzik öğretim programını çok iyi biliyorum.					
12. Müzik insanı dinlendirir.					
13. Ders kitabını hiç beğenmiyorum					
14. Ders kitabına bağlı ders işlemeyi sevmiyorum.					
15. Enstrüman çalınca öğrencilerin dikkatini çekebileceğimi düşünüyorum.					
16. Müzik dersine Branş öğretmenini girmesi beni rahatlatıyor.					
17. Müzik bilgim olmadığı için müzik dersini işlemek istemiyorum					
18. Müzik dersi işlerken zaman çok çabuk geçiyor.					
19. Müzik ders saati fazla olduğunu düşünüyorum.					
20. Müzik dersini işlerken ne yapacağımı bilemiyorum.					
21. Öğrencilerime iyi düzeyde müzik kültürü verdiğime inanıyorum					
22. Müzik yeteneğimin olmadığını düşünüyorum.					
23. Müfettişin beni müzik dersinde değerlendirmesini istemem.					
24. Müzik Dersinin işleyeceğim gün tedirgin olurum.					
25. Müzik derslerini yalnızca işlemek olduğum için işlerim.					

IV. BÖLÜM

MÜZİK DERSİ ÖĞRETİMİNE İLİŞKİN TUTUMLARI BELİRLEME ÖLÇEĞİ

Aşağıdaki Tutum Ölçeğinde; Müzik Dersi öğretimine ilişkin tutumlarınızı belirlemeyi amaçlayan toplam 25 adet tutum cümlesi bulunmaktadır. Lütfen cümleleri sıra ile okuyunuz ve sizin durmunuza uygun düşen yanıtı kutucuğun içini X şeklinde işaretleyiniz.

İFADELER	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1. Müzik dersini sıkıcı buluyorum					
2. Müzik dersini gerekli görüyorum					
3. Müzik dersinde kendimi yetersizi buluyorum					
4. Müzik dersine korkarak geliyorum					
5. Müzik dersi önemli bir derstir.					
6. Sesim kötü olduğu için müzik dersini sevmiyorum.					
7. Enstrüman çalmayı çok isterdim					
8. Sesimin güzel olmasını isterdim					
9. İmkânım olsa müzik dersini işlemezdim					
10. Müzik dersi saati daha fazla olsa daha iyi olur.					
11. Müzik öğretim programını çok iyi biliyorum.					
12. Müzik insanı dinlendirir.					
13. Ders kitabını hiç beğenmiyorum					
14. Ders kitabına bağlı ders işlemeyi sevmiyorum.					
15. Enstrüman çalınca öğrencilerin dikkatini çekebileceğimi düşünüyorum.					
16. Müzik dersine Branş öğretmenini girmesi beni rahatlatıyor.					
17. Müzik bilgim olmadığı için müzik dersini işlemek istemiyorum					
18. Müzik dersi işlerken zaman çok çabuk geçiyor.					
19. Müzik ders saati fazla olduğunu düşünüyorum.					
20. Müzik dersini işlerken ne yapacağımı bilemiyorum.					
21. Öğrencilerime iyi düzeyde müzik kültürü verdiğime inanıyorum					
22. Müzik yeteneğimin olmadığını düşünüyorum.					
23. Müfettişin beni müzik dersinde değerlendirmesini istemem.					
24. Müzik Dersinin işleyeceğim gün tedirgin olurum.					
25. Müzik derslerini yalnızca işlemek olduğum için işlerim.					